

**Ўзбекистон Республикаси
Соғлиқни сақлаш вазирлиги**

**5A510701 – Олий ҳамишралик иши магистратура мутахассислигининг
малака талаблари**

Тошкент

СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги хузуридаги Республика тиббий таълим ривожлантириш маркази;
- Тошкент тиббиёт академияси.

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги 2017 йил «22»
08 даги 474 - сонли буйруғи.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги.

Мазкур малака талаblари Ўзбекистон Республикаси худудида расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		бет
1.	5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура мутахассислигининг умумий таснифи	4
1.1	Қўлланиш соҳаси	4
1.2	5A510701 – Олий ҳамширалик иши мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг таснифи	5
2.	5A510701 – Олий ҳамширалик иши мутахассислиги бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	6
2.1	Магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	6
2.2.	5A510701 – Олий ҳамширалик иши мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари	7
3.	5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	8
3.1.	Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	9
3.2.	5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ҳажми	10

1. 5A510701 – Олий ҳамишралик иши магистратура мутахассислигининг умумий таснифи

5A510701 – Олий ҳамишралик иши магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрловчи олий таълимнинг дастури амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машғулотларини тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга «магистр» малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий ҳужжат(лар) берилади.

Ўқув режа ва фан дастурининг меъёрий муддати, ўқиш шакли ва мос малака (даража)си 1-жадвалда келтирилган.

1-жадвал

Ўқув режа ва фан дастурининг муддати, ўқиш шакли ва битирувчиларнинг малака(даража)си

Ўқув режа ва фан дастурининг номи	Малака (даража)	Ўқув режа ва фан дастурини ўзлаштиришнинг меъёрий муддати
Мутахассисликнинг ўқув режа ва фан дастурлари	Магистр	2 йил

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. Олий таълимнинг ушбу малака талаби 5A510701 – Олий ҳамишралик иши магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрлаш ўқув режа ва фан дастурларининг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги олий таълим муассасалари учун мажбурий талаблар мажмуасини ифодалайди.

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур магистратура мутахассислиги бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда асосий ўқув режа ва фан дастурларини амалга ошириш ҳуқуқига эга деб ҳисобланади.

1.1.3. Малака талабнинг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур магистратура мутахассислиги бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул – олий таълим муассасаларининг профессор-ўқитувчилари;

- магистратура мутахассислигининг ўқув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўқув-тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талабалари;

- ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);

- битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

- олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли Давлат органлари;

- магистратура мутахассисликларидан бирини ихтиёрий танлаш ҳуқуқига эга бўлган бакалаврлар ва бошқа манфаатдорлар.

1.2. 5A510701 – Олий ҳамширалик иши мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг таснифи

1.2.1. 5A510701 – Олий ҳамширалик иши мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг соҳалари:

5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура мутахассислиги – Олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида тиббиётга оид махсус фанларни ўқитиш;

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг илмий-тадқиқот институтлари, илмий-тиббий марказларида касалликларнинг тарқалишини ва кечишини ўрганиш, аҳоли ўртасида касалликларнинг тарқалишини олдини олишга ва касалликларнинг кечиши бўйича башорат бера олишга қаратилган илмий-тадқиқот фаолиятини олиб бориш;

соғлиқни сақлаш тизимининг даволаш ва профилактика ташкилотларида (марказий туман, шаҳар, вилоят, республика шифохоналари бўлимларида, кўп тармоқли марказий шаҳар поликлиникалари, бирламчи тиббий-санитария ёрдами муассасаларида, диспансерлар, тиббий ёрдам марказлари ва станциялари, она ва болалиқни ҳимоя қилиш ташкилотлари, санатор-курорт ташкилотлари) ҳамшираларни бошқаришга оид тиббий, профилактик ва технологик муаммолари бўйича асосий вазифаларни ҳал қилиш;

соғлиқни сақлашни бошқариш соҳасидаги тиббий-ижтимоий вазифаларни бажариш бўйича самарали чора-тадбирларни ишлаб чиқиш;

соғлиқни сақлаш тизимининг барча бўғинларида соғлиқни сақлашни бошқариш соҳасида комплекс масалаларни ечишни ўз ичига олади.

Мутахассислик бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда магистрларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

1.2.2. 5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура мутахассислиги бўйича касбий фаолиятининг объектлари:

соғлиқни сақлаш тизимидаги жараёнлар, соғлиқни сақлаш тизимига тегишли дастурлар, стандартлар, илмий мақолалар, тезислар, илмий-тадқиқот ишлари, меъёрий ҳужжатлар, маълумотномалар, ҳисоботлар;

тиббиёт асбоб-ускуналари, дори воситалари, муолажалар, ресурслар, воситалар, усул ва услублар мажмуаси;

жамият, аҳоли, оила, беморлар, тиббий ёрдамга муҳтож қариялар, катталар ва болалар, аёллар ва эркеклар;

соғлиқни сақлаш тизимидаги даволаш ва профилактика бўйича давлат ва хусусий муассасалар, вилоят, шаҳар, туман даволаш-профилактика муассасалари раҳбарлари ва масъул шахслар;

илмий-тадқиқот ва илмий-ишлаб чиқариш муассасалари ва ташкилотлари, тиббий ёрдам хизматларига эга бўлган хусусийлиги исталган шаклда бўлган ишлаб чиқариш бирлашмаларида амалга ошириладиган чора-тадбирлар;

илмий тадқиқот жараёни;

ўқув жараёни.

Мутахассислик бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда магистрларнинг касбий фаолият объектларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

1.2.3. Мутахассислик бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг турлари

- *Илмий-тадқиқот фаолияти;*
- *Тиббий-профилактик фаолияти;*
- *Тиббий-ижтимоий фаолияти;*
- *Ташкилий-бошқарув фаолияти;*
- *Олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш таълим муассасаларида илмий-педагогик ҳамда ўрта махсус, касб-ҳунар таълим муассасаларида педагогик фаолият (ўрнатилган тартибда);*

- *Консалтинг хизмати фаолияти* ва шу кабиларни ўз ичига олади.

Мутахассислик бўйича тайёрланган магистрлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. Таълимни давом эттириш имкониятлари

Магистратура битирувчилари магистр академик даражасини олгандан сўнг олий таълим муассасалари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармок ИТИларда катта илмий ходим-изланувчи ва мустақил тадқиқотчи сифатида илмий-тадқиқот ишларини давом эттириши мумкин.

2. 5A510701 – Олий ҳамширалик иши мутахассислиги бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

илмий дунёқарашга доир билимлар тизимини эгаллаган бўлиши, умумметодологик фанлар асосини, давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши; ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қилиш қобилиятига эга бўлиши;

ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қилиш қобилиятига эга бўлиши;

миллий маънавий ва умуминсоний қадриятлар бўйича ўз нуқтаи назарини оғзаки ва ёзма баён этиши, миллий ғоянинг назарий асосларни англаган ҳолда “Озод ва обод ватан, эркин ва фаровон ҳаёт қуриш” бош ғоясининг моҳиятини ҳамда унинг асосий ғоялар билан мутаносиблиги ва фарқини билиши;

табиат ва жамиятда юз бераётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, инсоннинг маънавий кифоаси ҳақида билимларга эга бўлиши, улардан ҳаётда ва касбий фаолиятида ҳамда замонавий илмий тадқиқотларда фойдалана олиши;

шахснинг инсон, жамият, атроф муҳитга бўлган муносабатини тартибга солувчи ҳуқуқий ва ахлоқий меъёрларни касбий фаолиятида қўллай олиши;

янги билимларни мустақил ўзлаштира олиши, такомиллаштириши ва ўз меҳнатини илмий асосда ташкил қила билиши;

ўзининг индивидуал билимларига таянгани ҳолда ижтимоий ва шахсий аҳамиятга эга бўлган муаммоларни тушуниши ва уларни таҳлил қилиши;

ўз фаолиятида меъёрий ҳуқуқий ҳужжатлардан фойдалана билиши;

фикрлаш маданияти, муайян тафаккур услубига, оғзаки ва ёзма нутқини аниқ баён қилиш қобилиятига эга бўлиши;

ўзлаштирилган билимларни ижодий танқидий кўриб чиқиш ва таҳлил қилиши, улардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;

илмий фаолияти натижаларини ҳис қилишга йўналтирилган ижтимоий масъулият шаклланган бўлиши;

касбий фаолиятда ўзлаштирилган фанларнинг асосий қонунларидан фойдаланиши, методларни таснифлаши, методологик тамойиллардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;

хорижий тиллардан бирини илмий мулоқот ва касбий малака алмашиш воситаси сифатида эгаллаган бўлиши;

ахборотни тўплаш, сақлаш, уларга ишлов бериш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаши;

ўзининг касбий фаолиятида асосли мустақил қарорлар қабул қила билиши;

ахборот, билим, маълумотни бир-биридан фарқлаш малакасига эга бўлиши, ахборот технологияларидан фойдалана олиши;

бугунги ахборотлашган жамият шароитида ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва таҳдидларни англаш, ахборот хавфсизлигининг асосий талабларига риоя қилиш қобилиятига эга бўлиши;

интернет тармоғидан ахборотларни олиш, сақлаш, қайта ишлашнинг асосий усуллари ва воситаларига эга бўлиши, ахборотни бошқариш воситаси сифатида компьютер билан ишлаш кўникмаларига эга бўлиши;

педагогик фаолиятида ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиши;

таълим сифати ва самарадорлигини оширишга инновацион ёндашиши;

илмий фаолияти натижалари бўйича давлат ва хорижда эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаши;

патент олиш учун иш меъёрий ҳужжатлар тайёрлай олиши;

давлат, нодавлат ва ношароит ташкилотлари томонидан эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш малакаларига эга бўлиши лозим.

2.2. 5A510701 – Олий ҳамширалик иши мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

мутахассисликка мос янги илмий натижалар, илмий адабиётлар ёки илмий-тадқиқот лойиҳаларини таҳлил қилиши;

олий ҳамширалик ишида касалликларни олдини олишга қаратилган чора-тадбирларни такомиллаштириш бўйича илмий-тадқиқотлар ўтказиши;

ўтказилган текширувлар, уларнинг натижаларини таҳлил қилишда янги технологияларни излаши ва ишлаб чиқиши, умумлаштириши ҳамда амалиётга татбиқ қилиши;

касалликларни тарқалганлигини баҳолаш ва эҳтимоллик омилларини аниқлаш бўйича эпидемиологик текширувларни амалга ошириши ҳамда уларнинг даражасини пасайтириш бўйича профилактик чора-тадбирларни ишлаб чиқиши;

намунавий услубиётлар ва бошқалар бўйича экспериментал ва клиник тадқиқотларни ўтказиши ва уларнинг натижаларига ишлов бериши;

илмий-амалий ҳисоботлар ва тушунтириш хатларини ишлаб чиқиши;

Ўтказилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича илмий шарҳларни ишлаб чиқиши, рефератлар ва библиографияларни тузиши;

илмий семинарлар, илмий-амалий конференцияларда иштирок этиши;

илмий-амалий тиббий мавзулар бўйича тиббиётга оид журналларга мақолалар тайёрлаш *қобилиятларига эга бўлиши лозим.*

Тиббий – профилактик фаолиятида:

соғлиқни сақлаш тизимининг бирламчи бўғини олий ҳамширалик ишида профилактика ишларини олиб бориши;

касалхона, клиника, диспансер, тиббий марказларнинг бўлимлари олий ҳамширалик фаолиятида профилактика ишларини олиб бориши;

аҳоли орасида соғлом турмуш тарзини тарғибот қилиши;

ҳамширалик фаолиятида илғор, замонавий технологияларни жорий этиши;

профилактик чора-тадбирларини ташкиллаштириш бўйича тўлиқ ҳажмдаги зарурий кўникмаларга эга бўлган юқори малакали олий ҳамширалик иши магистри сифатида мустақил амалий фаолиятни амалга ошириш *қобилиятларига эга бўлиши лозим.*

Тиббий-ижтимоий хизмат фаолиятида:

ижтимоий соҳа ҳимоя органлари ва раҳм-шафқат хизматлари билан ҳамкорликда оила ва алоҳида аҳоли гуруҳларига тиббий-ижтимоий, демографик ва психологик таҳдид факторларини ҳисобга олган ҳолда хизмат турларини ташкиллаштириши ва хизмат кўрсатиши;

аҳоли ўртасида жисмоний, тиббий-ижтимоий ва психологик нуфузни тиклаш *қобилиятларига эга бўлиши лозим.*

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

соғлиқни сақлаш тизимининг барча бўғинларининг даволаш-профилактика муассасаларида ҳамширалик ишни ташкиллаштириши ва бошқариши;

меҳнат, моддий ва ахборот ресурсларининг рационал бошқарувини таъминлаши, бошқарувни ижтимоий-иқтисодий ривожланиш тенденцияларига мос тарзда такомиллаштириши;

аҳоли соғлиғи ҳолатининг асосий кўрсаткичларини ўрганиш, таҳлил қилиши ва ҳисобот тайёрлаш *қобилиятларига эга бўлиши лозим.*

Олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш таълим муассасаларида илмий-педагогик ҳамда ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларида педагогик фаолиятида (ўрнатилган тартибда):

ўқув фанларини ўқитиш услубиётини эгаллаши;

электрон ўқитиш усулларини эгаллаши;

олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими тизимининг таълим муассасаларида мутахассисликка оид тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича назарий, амалий ва лаборатория машғулотларини ўтказиши;

замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб ноанъанавий ўқув машғулотларини ўтказиши;

ўқитилаётган фанлар бўйича дарсларни ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-услубий ҳужжатларни тузиши, тайёрлаши ва расмийлаштириши;

ўқитилаётган фан бўйича ўқув машғулотларни ўтказиш учун ўқитишнинг техник воситаларидан фойдаланиши;

мустақил таълим ва ижодий кидирув натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги турли усуллар, воситалар ва бошқа соҳаларда ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориши;

узлуксиз таълим тизимининг ДТС, Давлат талаблари ва бошқа ўқув-меъёрий ҳужжатларни ишлаб чиқишда иштирок этиш *қобилиятларига эга бўлиши лозим.*

Консалтинг хизмати фаолиятида:

соғлиқни сақлашни бошқариш соҳасида ҳамширалик иши мутахассисликлари бўйича мавжуд ҳолатнинг таҳлилий шарҳини ишлаб чиқиши;

соғлиқни сақлашни бошқариш соҳасида бўйича магистр тайёрлаш ихтисослигига мос бўлган мавзулардаги лойиҳаларни экспертиза қилиш бўйича эксперт гуруҳларида иштирокчи сифатида қатнашиши;

тайёргарлик ихтисослигига мос мавзу бўйича консалтинг хизматларини кўрсатиш *қобилиятларига эга бўлиши лозим.*

3. 5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

Олий ҳамширалик иши мутахассислиги ўқув режаси ва фанлар дастурлари бакалаврият таълим йўналишининг ўқув режаси ва фанлар дастурлари билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилиши ва талабалар томонидан қуйидаги мажбурий блоклар ўзлаштирилишини назарда тутиши зарур:

умумметодологик фанлар;

мутахассислик фанлари;

илмий фаолият.

Ўқув режа ва фанлар дастурлари мажбурий ўқув фанлари билан бир қаторда талабалар танлаган фанларни ҳам ўз ичига олиши лозим.

Талабаларнинг ўқув режа ва фанлар дастурларини ўзлаштиришида ўқув фанларининг бир қанча масалалари ва муаммолари бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши зарур.

Ўқув режа ва фан дастурини ишлаб чиқишда ОТМ республика иқтисодиёти ва ижтимоий тармоқлари, бошқарув ва хўжалик юритиш субъектлари учун фундаментал, айниқса, юқори ва инновацион технологиялар бўйича чуқур билим ҳамда амалий кўникмаларга эга бўлган кадрлар эҳтиёжини ҳамда узвийлик ва узлуксизлик тамойилларини ҳисобга олиши керак.

ОТМлар ўқув режа ва фан дастурини фан, таълим, техника, маданият, санъат, иқтисодиёт, технология ва ижтимоий соҳа ривожланишини ҳисобга олган ҳолда мунтазам равишда янгилаб туриши лозим.

Ўқув режа ва фан дастурини ишлаб чиқишда ОТМ томонидан битирувчиларнинг умуммаданий компетенцияларини (ижтимоий ўзаро таъсир, ўз-ўзини ташкил қилиш ва бошқариш, тизимий-фаолият тавсифидаги компетенцияларни) шакллантиришдаги имкониятлари аниқланган бўлиши керак. ОТМ ўзининг ижтимоий-маданий муҳитини шакллантиришга, шахснинг ҳар томонлама ривожланиши учун зарур бўлган шароитларни яратишга масъул.

ОТМ ўқув жараёнини ижтимоий-тарбиявий ривожлантиришга, талабаларнинг ижтимоий ташкилотлар ишида, спорт ва ижодий тўғаракларда, магистрларнинг илмий жамиятларида иштирокига кўмаклашиши лозим.

Компетентли ёндашувни амалга ошириш, ўқув жараёни машғулотларини ташкил этишда фаол ва интерфаол (компьютер симуляторлари, ишбилармонлар ўйини, муайян вазиятларни кўриб чиқиш ва ҳ.к.) шаклларни ўтказишни, талабаларнинг касбий кўникмаларини шакллантириш ва ривожлантириш мақсадида аудиториядан ташқари иш билан биргаликда жаҳон педагогик амалиётида қўлланиладиган замонавий педагогик технологиялар, ўқитишнинг самарали стратегиялари, методлари ва услубларини кенг қўллашни назарда тутиши керак.

Фанларнинг ўқув дастурини шакллантиришда ОТМ талабаларининг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари билан таништиришга, талабалар учун таълим фан (модул, курс) лари мажбурий эканлигини тушунтириши керак.

Талабаларда билим, амалий малака ва кўникмаларни тўлиқ шакллантириш учун ОТМ ўқув режа ва фан дастури ўқув фанлари (модуллари) бўйича лаборатория ишлари ва амалий машғулотларни қамраб олиши керак.

Магистратура мутахассислиги ўқув режасига мувофиқ равишда яқиний давлат аттестацияси ва магистрлик диссертациясининг ҳимояси билан тугалланиши шарт.

Ўқув режага киритиладиган мутахассисликка оид фанларнинг амалий машғулотлари ва лаборатория ишлари олий таълим муассасаси ҳамда базавий даволаш профилатика муассасаларида ўтказилади.

Назария ва амалиёт яхлитлигини таъминлаш учун магистрантларнинг илмий амалиёт (стажировка)лари базавий даволаш профилатика муассасаларида ўтказилади.

3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар **Умумметодологик фанлар блоки:**

миллий ғоя ва ижтимоий-иқтисодий ривожланишнинг боғлиқлигини ва унинг асосий мақсадларини англаши;

илмий дунёқарашга доир билимлар тизимини эгаллаган бўлиши, умумметодологик фанлар асосини, давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қилиш қобилиятига эга бўлиши;

миллий маънавий ва умуминсоний қадриятлар бўйича ўз нуқтаи назарини оғзаки ва ёзма баён этиши, миллий ғоянинг назарий асосларни англаган ҳолда “Озод ва обод ватан, эркин ва фаровон ҳаёт қуриш” бош ғоясининг моҳиятини ҳамда унинг асосий ғоялар билан мутаносиблиги ва фарқини билиши;

табиат ва жамиятда юз бераётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, инсоннинг маънавий қиёфаси ҳақида билимларга эга бўлиши, улардан ҳаётда ва касбий фаолиятида ҳамда замонавий илмий-тадқиқотларда фойдалана олиши;

шахснинг инсон, жамият, атроф муҳитга бўлган муносабатини тартибга солувчи ҳуқуқий ва ахлоқий меъёрларни касбий фаолиятида қўллаш олиши;

янги билимларни мустақил ўзлаштириш олиши, такомиллаштириши ва ўз меҳнатини илмий асосда ташкил қила билиши;

ўзининг индивидуал билимларига таянгани ҳолда ижтимоий ва шахсий аҳамиятга эга бўлган муаммоларни тушуниши ва уларни таҳлил қилиши;

ўз фаолиятида меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлардан фойдалана билиши;

фикрлаш маданияти, муайян тафаккур услубига, оғзаки ва ёзма нуткини аниқ баён қилиш қобилиятига эга бўлиши;

ўзлаштирилган билимларни ижодий танқидий кўриб чиқиши ва таҳлил қилиши, улардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;

илмий фаолияти натижаларини хис қилишга йўналтирилган ижтимоий масъулият шаклланган бўлиши;

тадқиқот жараёнини тавсифлаш, хулосаларни таърифлаш ва олинган натижаларни баҳолаш, эмпирик ва назарий тадқиқот усулларини фарқлаш, кенгайтирилган тадқиқот режасини ишлаб чиқиш, фундаментал, амалий, инновацион лойиҳаларнинг бир-биридан фарқини билиши;

касбий фаолиятда ўзлаштирилган фанларнинг асосий қонунларидан фойдаланиши, услубларни таснифлаши, методологик тамойиллардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;

илмий мулоқот ва касбий малака алмашиш воситаси сифатида хорижий тиллардан бирини эгаллаган бўлиши;

ахборотни тўплаш, сақлаш, уларга ишлов бериш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаши; ўзининг касбий фаолиятида асосли мустақил қарорлар қабул қила билиши;

ахборот, билим, маълумотни бир-биридан фарқлаш малакасига эга бўлиши, ахборот технологияларидан фойдалана олиши;

бугунги ахборотлашган жамият шароитида ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва таҳдидларни англаш, ахборот хавфсизлигининг асосий талабларига риоя қилиш қобилиятига эга бўлиши;

интернет тармоғидан ахборотларни олиш, сақлаш, қайта ишлашнинг асосий усуллари ва воситаларига эга бўлиши, ахборотни бошқариш воситаси сифатида компьютер билан ишлаш кўникмаларига эга бўлиши;

ахборот тизимларини ташкил этиши ва бошқариши;

таълимга технологик ёндашув, ўқув мақсадларини аниқлаштириши, педагогик фаолиятни оқилона режалаштириши ва ташкил этиши;

педагогик фаолиятида ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиши;

таълим сифати ва самарадорлигини оширишга инновацион ёндашув шаклланган бўлиши;

илмий фаолияти натижалари бўйича давлат ва хорижда эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаши;

патент олиш учун меъёрий ҳужжатлар тайёрлай олиши;

давлат, нодавлат ва нотижорат ташкилотлари томонидан эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш малакаларига эга бўлиши лозим.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланадиган олий таълимнинг магистратура мутахассисликлари ўқув режаларидаги умумметодологик фанлар блокига қўйиладиган умумий талаблар асосида белгиланади.

Мутахассислик фанлари блоки:

Ўзбекистон Республикасида соғлиқни сақлашни ривожлантириш бўйича олиб борилаётган ислохотлар ва эришилган ютуқлари;

олий ҳамширалик иши менежментининг соғлиқни сақлашни ривожлантиришдаги ҳамда тиббий ёрдам сифатини яхшилашдаги ўрни;

соғлиқни сақлаш иқтисодиёти, молиявий менежментнинг соғлиқни сақлаш тизимида тутган ўрни;

олий ҳамширалик ишида ташкиллаштириш, ўрта тиббиёт ходимларини танлаш, жой-жойига қўйиш, ишини ташкил этишни;

олий ҳамширалик ишида етакчилик қилиш концепцияларини, етакчилик қилиш услублари ва функцияларини, мулоқот маданиятини;

мотивлаштириш ва эҳтиёж, мотивлаштириш назариялари, назорат, унинг мазмуни ва моҳияти, асосий назорат турлари, самарали назоратнинг характеристикаси, назоратнинг стратегик йуналтирилганлигини;

даволаш профилактика муассасаларида тиббиёт ҳамшираси фаолиятини ташкиллаштириш;

олий ҳамширалик ишида жамоат саломатлиги ва жамоат саломатлигини сақлашда республикада олиб борилаётган ислохотлар;

жамоат саломатлигини ўрганувчи замонавий усуллар, хавф омиллари, уларни бартараф этишнинг илмий асослари;

олий ҳамширалик ишида эпидемиологик тадқиқот усулари ва хавф омиллари, ҳамширалик ишида статистик тадқиқотларни;

олий ҳамширалик ишида ижтимоий аҳамиятга эга бўлган инфекцион ва ноинфекцион касалликларнинг келиб чиқиш сабаблари, шарт-шароитлари ва тарқалишини;

олий ҳамширалик ишида саломатлик, соғлиқни сақлаш тизими кўрсаткичларини ҳисоблаш ва уларни илмий асослаш;

аналитик тадқиқотларни хавф кўрсаткичлари: нисбий хавф, мутлоқ хавф кўрсаткичи, нисбий ва мутлоқ хавфнинг камайиши, нисбий хавфнинг улуши, имкониятлар нисбати кўрсаткичларини аниқлаш;

олий ҳамширалик ишида илмий ишларни тақдим этишда тегишли жадваллар ва график тасвирларнинг макетларини тузиш, тадқиқотлар натижаларини баҳолаш ва шарҳлаш;

магистратура мутахассислиги бўйича назарий ва амалий билимларни, уқув ва кўникмаларни шакллантириши;

магистратура мутахассислиги бўйича билимлар базасини яратиш, жамлаш ва улардан фойдаланиш кўникмаларини ривожлантириши;

магистратура мутахассислиги бўйича илмий-тадқиқот ишларини бажариш, касб фаолиятининг кўзланган натижаларига эришишда жараёнларни моделлаштириш ва тизимли ёндашиш борасидаги илмий билимлар, амалий маҳорат ва кўникмаларни таъминлаши керак.

Илмий фаолият блоки илмий тадқиқотлар методологияси ўзлаштирилишини, талабалар томонидан ихтисослашган илмий ва таълим муассасаларида кишлоқ хўжалиги соҳасида илмий-тадқиқот ва илмий-педагогик ишлар бажарилишини назарда тутиши лозим.

Илмий фаолият: илмий-тадқиқот ва илмий-педагогик ишлар бажарилишини назарда тутиши лозим.

Илмий-тадқиқот ишларига бўлган талаблар:

мустақил тадқиқотчилик фаолиятининг амалий кўникмаларини ҳосил қилиши;

ахборот технологияларининг замонавий воситаларидан фойдаланиб илмий-тадқиқотлар ўтказиш, тадқиқотлар натижаларини таҳлил қилиш ва ақс эттириш, илмий мақолалар тайёрлашга доир билимлар ва кўникмаларни шакллантириши;

талабаларга соҳа фан, техника ва технологиянинг энг янги ютуқларига асосланган ахборот базаларини қўллай билиш, улардан магистрлик диссертациясини бажаришда фойдаланиш кўникмасини сингдириши лозим.

Илмий-педагогик ишлар:

замонавий педагогик ва ахборот технологияларидан, ўқув-тарбия ишларининг интерактив усулларидан фойдаланган ҳолда педагогик фаолият маҳорати ва кўникмаларини шакллантириши;

ўқув жараёнини илмий-услубий жиҳатдан таъминлашни ташкил этиш уқуви ва кўникмаларини ҳосил қилиши лозим.

Стажировка:

Соҳа бўйича илмий-тадқиқот ишларини олиб бориш, назарий ва амалий билимларни чуқурлаштириш;

фан, соҳа ҳамда бошқа тармоқлардаги замонавий техника ва технологиялар билан таништириш;

соҳага тегишли амалий, касбий ва илмий-тадқиқот компетенцияларни шакллантириш;

касбга самарали мослашув имкониятларини таъминлаши лозим.

Бунда стажировкага юборилган магистратура талабаси ўқув жараёни жадвалини индивидуал график асосида бажарилиши кўзда тутилади.

Танлов фанлари:

Мутахассислик бўйича фан, иқтисодиёт, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

*Танлов фанлари таркиби ва мазмуни соҳа бўйича республика ҳамда хориждаги етакчи мутахассис-олимларининг муаллифлик курслари ва муаммоли маърузалари асосида шакллантирилади.

3.2. 5A510701 – Олий ҳамишралик иши магистратура мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига - 36 соат қилиб белгиланиши мумкин. Қолган соатлар ҳажми мустақил таълим учун ажратилади.

Жорий, оралик ва якуний аттестацияларни ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурининг умумий ҳажми 2 йиллик ўқув даври учун ҳафталик ўқув юкламалардан келиб чиққан ҳолда белгиланади.

Магистратура мутахассисликларининг ўқув режалари ва фанлар дастури мазмуни олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар тайёрлашнинг бирламчи ва бошланғич босқичи сифатида мутахассислик бўйича чуқур фундаментал ва амалий билимлар беришни кўзда тутган ҳолда шакллантирилади.

Фаол ва интерфаол шаклларда ўтказилаётган машғулотларнинг улуши дастурнинг асосий мақсади, талабалар контингенти хусусиятлари ва муайян фан мазмуни билан аниқланади. Талабаларнинг академик гуруҳлари учун маъруза соатлари ҳажми аудитория вақтининг 50 фоизидан ошмаслиги керак. Фан мавзуларининг камида 20 фоизи (умумий юклама ҳажмига нисбатан) мустақил таълим тарзида ўзлаштирилиши лозим.

Талабаларнинг ўқув режалар ва фанлар дастурларини ўзлаштиришида ўқув фанларининг бир қанча масалалари ва муаммолари бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши зарур.

Магистратура мутахассисликлари унинг ўқув режаларига мувофиқ равишда якуний давлат аттестацияси билан тугалланиши шарт.

Ўқишнинг норматив муддати 2 йил бўлганда ўқув жараёни 100 ҳафтани ташкил этиши зарур.

Назарий таълим ва илмий фаолият	78 ҳафта
Аттестациялар	6 ҳафта
Таътиллар	16 ҳафта
Жами	100 ҳафта

Таълим дастурини ўзлаштиришда бир қатор масалалар ёки интеграллаштирилган курслар муаммолари бўйича талабаларнинг мустақил таълими кўзда тутилади.

Ўқиш даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланиши зарур:

назарий таълим - 25 - 30%;

аттестация - 4 - 7%;

таътиллар - 13 - 16%;

илмий фаолият - 50 - 55%.

Илмий фаолият магистратура талабасининг яқка тартибдаги календарь иш режаси асосида амалга оширилади ва қуйидагиларга бўлинади:

илмий тадқиқот иши ва магистрлик диссертациясини тайёрлаш-70-75%;

илмий-педагогик иш ва малака амалиёти - 25 - 30%.

Назарий таълим ҳажми магистратура мутахассислигига қараб қуйидаги тарзда фанлар блоклари бўйича тақсимланади:

умумметодологик фанлар - 20 – 30 %;

мутахассислик фанлари - 50 - 60%;

танлов фанлари - 10 - 15%.

Библиографик маълумотлар

УДК: 002:651.1/7

Гуруҳ Г 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, модуль, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият соҳаси, магистратуранинг ўқув режа ва фан дастури (магистратура дастури), профиль, ўқиб-ўрганиш натижалари, ўқув цикли, илмий бошқариш, ахборот-коммуникатив тизимлар, замонавий тадқиқот методлари, ахборот ва замонавий педагогик технологиялар, моделлар ва моделлаш, фан ишчи дастурлари, замонавий ўлчов асбоблари, илмий-тадқиқотларни ташкил қилиш, виртуал электрон билим манбалари, дидактика, назария.

**Ишлаб чиқувчилар, келишилган кадрлар
истеъмолчилари, ҳамда ОваЎМТВ бошқармалари**

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги хузуридаги
Республика тиббий таълимни ривожлантириш маркази

Директор _____ **М.Х. Алимова**

201_ йил « _____ » _____

М.Ў.

Тошкент тиббиёт академияси
Ректор _____ профессор **Л.Н. Туйчиев**

201_ йил « _____ » _____

М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги
Биринчи ўринбосари _____ **Б.Қ. Юсупалиев**

201_ йил « _____ » _____

М.Ў.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги
Фан ва ўқув юртлари бош бошқармаси бошлиғи
_____ **У.С. Исмаилов**

201_ йил « _____ » _____

М.Ў.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигида
Янги дастурлар ва ўқув адабиётларнинг жорий этилишини
назорат қилиш Бош бошқармаси

Бошлиқ _____ **О.Ш. Исмаилов**

201_ йил « _____ » _____

М.Ў.

**Тошкент тиббиёт академиясида ишлаб чиқилган магистратура
мутахассисликлари таълим йўналишларининг малака талаблари ва
ўқув режаларини такомиллаштириш бўйича ишчи гуруҳ
йиғилишининг __ - сонли
БАЁННОМАСИ**

Тошкент шаҳри

“ ”

2017 й.

КУН ТАРТИБИ :

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарори, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган 44 та магистратура мутахассисликлари таълим йўналишлари бўйича такомиллаштирилган малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокама этиш ҳамда уларни тасдиқлаш учун тавсия этиш.

КАТНАШДИЛАР:

Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш Вазирининг биринчи ўринбосари Б.Ю.Осупалиев, фан ва ўқув юртлари Бош бошқармаси бошлиғи У.Исмаилов, тиббий таълимни ривожлантириш маркази директори М.Х.Алимова, Соғлиқни сақлаш соҳаси бўйича олий таълим йўналиши ва мутахассисликларининг ўқув-услубий бирлашмаси раиси Б.Т. Даминов, Тошкент тиббиёт академияси ўқув ишлари проректори в.в.б. Ш.А.Боймуродов, Тошкент педиатрия тиббиёт институти ўқув ишлари проректори Қ.Н.Хайитов, Тошкент Давлат стоматология институти ўқув ишлари проректори М.З.Дўсмухамедов, Тошкент тиббиёт академияси ўқув-услубий бўлими бошлиғи Ф.Х.Азизова, йўналишлар бўйича факультет деканлари, мутахассислик кафедралар мудирлари.

ЭШИТИЛДИ:

Фан ва ўқув юртлари Бош бошқармаси бошлиғи Ў.С.Исмаилов “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йил 10 июлдаги “Ўзбекистон Хукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги 199-сонли

қарори, 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарорива олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган 44 та магистратура мутахассисликлари таълим йўналишлари бўйича такомиллаштирилган малака талаблари ва ўқув режаларига ҳақида йиғилиш катнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Сўзга чикдилар:

Тошкент педиатрия тиббиёт институти ўқув ишлари проректори Қ.Н.Хайитов, Тошкент тиббиёт академияси ўқув-услубий бўлим бошлиғи Ф.Х.Азизова сўзга чиқиб, ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазалари ва таклифларини билдирдилар.

Тошкент тиббиёт академияси ўқув ишлари проректори в.в.б. Ш.А.Боймуродов:

44 та магистратура мутахассисликлари йўналишлари бўйича малака талаблари ва ўқув режалари олий таълим талаблари асосида тузилган бўлиб, уларда республика Соғлиқни сақлаш тизимини ривожлантиришда рўй бераётган ислохотлар тўлалигича ўз аксини топган;

“Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори” даги магистратура мутахассисликлари :

1. 5A510101 *Акушерлик ва гинекология;*
2. 5A510102 *Эндокринология;*
3. 5A510103 *Терапия (ички касалликлар);*
4. 5A510103 *Терапия (реабилиталогия);*
5. 5A510103 *Терапия (гематология ва трансфузиология);*
6. 5A510104 *Оториноларингология;*
7. 5A510105 *Кардиология;*
8. 5A510106 *Офтальмология;*
9. 5A510107 *Юқумли касалликлар (умумий);*
10. 5A510107 *Юқумли касалликлар (болалар юқумли касалликлари);*
11. 5A510107 *Юқумли касалликлар (фтизиатрия);*
12. 5A510108 *Дерматовенерология ;*
13. 5A510109 *Неврология;*
14. 5A510110 *Умумий онкология;*
15. 5A510111 *Психиатрия;*
16. 5A510112 *Хирургия (йўналишлар бўйича);*

17. 5A510113 Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий радиология);
18. 5A510113 Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (клиник лаборатория таъхиси);
19. 5A510113 Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (бактериология ва вирусология);
20. 5A510113 Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий биохимия);
21. 5A510114 Нейрохирургия;
22. 5A510115 Соғлиқни сақлашни бошқариш ва жамоат соғлиғини сақлаш (йўналишлар бўйича);
23. 5A510116 Тиббий психология;
24. 5A510117 Урология;
25. 5A510118 Морфология (йўналишлар бўйича);
26. 5A510118 Морфология (нормал ва патологик физиология);
27. 5A510118 Морфология (одам анатомияси ва гистология, цитология ва эмбриология);
28. 5A510119 Наркология ;
29. 5A510120 Анестезиология ва реаниматология;
30. 5A510121 Травматология ва ортопедия;
31. 5A510123 Суд-тиббийёт экспертизаси;
32. 5A510124 Патологик анатомия;
33. 5A510125 Шошилиш тиббий ёрдам;
34. 5A510126 Фармакология;
35. 5A510127 Спорт тиббийети;
36. 5A510301 Гигиена (коммунал гигиена);
37. 5A510301 Гигиена (меҳнат гигиенаси);
38. 5A510301 Гигиена (овқатланиш гигиенаси);
39. 5A510301 Гигиена (болалар ва ўсмирлар гигиенаси);
40. 5A510301 Гигиена (радиацион гигиена);
41. 5A510301 Гигиена (умумий эпидемиология);
42. 5A510701 Олий ҳамширалик иши;
43. 5A510128 Диетология;
44. 5A510302 Атроф муҳит ва инсон саломатлиғи;

Йўналишлари бўйича малака талаблари ва ўқув режаларини республикадаги асосий кадрлар буюртмачи ва истеъмолчиси бўлган вазирлик, идора, корхона ва ташкилотлар ҳамда Соғлиқни сақлаш вазирлигига тегишли илмий-тадқиқот институтлари, Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академиясининг тармоқ институтлари, турдош олий таълим муассалари билан келишилган ва уларни ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун вазирлик қошидаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалари фаолиятини мувофиқлаштирувчи кенгашга тақдим мумкин.

ЙИҒИЛИШ ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Турдош олий таълим муассасалари вакиллари ҳамда Тошкент тиббийёт академиясида ташкил этилган Ижодий ишчи гуруҳлар томонидан ишлаб чиқилган “Олий таълим йўналишлари ва

мутахасисликлари Классификатори” даги :

2. 5A510101 Акушерлик ва гинекология;
3. 5A510102 Эндокринология;
4. 5A510103 Терапия (ички касалликлар);
5. 5A510103 Терапия (реабилиталогия);
6. 5A510103 Терапия (гематология ва трансфузиология);
7. 5A510104 Оториноларингология;
8. 5A510105 Кардиология;
9. 5A510106 Офтальмология;
10. 5A510107 Юқумли касалликлар (умумий);
11. 5A510107 Юқумли касалликлар (болалар юқумли касалликлари);
12. 5A510107 Юқумли касалликлар (фтизиатрия);
13. 5A510108 Дерматовенерология ;
14. 5A510109 Неврология;
15. 5A510110 Умумий онкология;
16. 5A510111 Психиатрия;
17. 5A510112 Хирургия (йўналишлар бўйича);
18. 5A510113 Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий радиология);
19. 5A510113 Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (клиник лаборатория ташхиси);
20. 5A510113 Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (бактериалогия ва вирусология);
21. 5A510113 Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий биохимия);
22. 5A510114 Нейрохирургия;
23. 5A510115 Соғлиқни сақлашни бошқариш ва жамоат соғлигини сақлаш (йўналишлар бўйича);
24. 5A510116 Тиббий психология;
25. 5A510117 Урология;
26. 5A510118 Морфология (йўналишлар бўйича);
27. 5A510118 Морфология (нормал ва патологик физиология);
28. 5A510118 Морфология (одам анатомияси ва гистология, цитология ва эмбриология);
29. 5A510119 Наркология ;
30. 5A510120 Анестезиология ва реаниматология;
31. 5A510121 Травматология ва ортопедия;
32. 5A510123 Суд-тиббий экспертизаси;
33. 5A510124 Патологик анатомия;
34. 5A510125 Шошилиш тиббий ёрдам;
35. 5A510126 Фармакология;
36. 5A510127 Спорт тиббиёти;
37. 5A510301 Гигиена (коммунал гигиена);
38. 5A510301 Гигиена (меҳнат гигиенаси);
39. 5A510301 Гигиена (овқатланиш гигиенаси);
40. 5A510301 Гигиена (болалар ва ўсмирлар гигиенаси);
41. 5A510301 Гигиена (радиацион гигиена);
42. 5A510301 Гигиена (умумий эпидемиология);
43. 5A510701 Олий ҳамширалик иши;
43. 5A510128 Диетология;
44. 5A510302 Атроф муҳит ва инсон саломатлиги;

йўналишлари малака талаблари Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизimini янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизimini янада ислох қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарори, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорасосида ишлаб чиқиланлиги инобатга олинсин.

2. Ишлаб чиқилган магистратура таълим йўналишлари малака талаблари ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун Соғлиқни сақлаш Вазирлиги ва асосий иш берувчи соғлиқни сақлаш вазирлиги даволаш профилактика муассасаларида экспертизадан ўтказилганлиги таъкидлансин (Асосий кадрлар истеъмолчиларининг малака талаблари, ишчи гуруҳ баённомаси ва далолатномалари билан расмийлаштирилган ва малака талабларига илова этилган)

ТТА ўқув ишлари проректори в.в.б.

Ш.А.Боймуродов

**Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг
Тошкент тиббиёт академияси магистратура мутахассисликлари учун янгидан
яратиладиган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг
магистратура мутахассислиги битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган
умумий малака (касбий компетентлик) талаблари**

**Магистратура мутахассислиги 5A510701-Олий ҳамширалик иши
Магистратура мутахассисликлари учун янгидан яратиладиган малака талабларига
киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг магистратура мутахассислиги
битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака
(касбий компетентлик) талаблари**

касбий фаолиятнинг соҳалари:

олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларида тиббиётга оид махсус фанларни ўқитиш;

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг илмий-тадқиқот институтлари, илмий-тиббий марказларида касалликларнинг тарқалишини ва кечишини ўрганиш, аҳоли ўртасида касалликларнинг тарқалишини олдини олишга ва касалликларнинг кечиши бўйича башорат бера олишга қаратилган илмий-тадқиқот фаолиятини олиб бориш;

соғлиқни сақлаш тизимининг даволаш ва профилактика ташкилотларида (марказий туман, шаҳар, вилоят, республика шифохоналари бўлимларида, кўп тармоқли марказий шаҳар поликлиникалари, бирламчи тиббий-санитария ёрдами муассасаларида, диспансерлар, тиббий ёрдам марказлари ва станциялари, она ва болалиқни ҳимоя қилиш ташкилотлари, санатор-курорт ташкилотлари) соғлиқни сақлашни бошқаришга оид тиббий, ирофилактик ва технологик муаммолари бўйича асосий вазифаларни ҳал қилиш;

соғлиқни сақлашни бошқариш соҳасидаги тиббий-ижтимоий вазифаларни бажариш бўйича самарали чора-тадбирларни ишлаб чиқиш;

соғлиқни сақлаш тизимининг барча бўғинларида соғлиқни сақлашни бошқариш соҳасида комплекс масалаларни ечишни ўз ичига олади.

касбий фаолиятнинг объектлари:

- соғлиқни сақлаш тизимидаги жараёнлар, соғлиқни сақлаш тизимида тегишли дастурлар, стандартлар, илмий мақолалар, тезислар, илмий-тадқиқот ишлари, меъёрий ҳужжатлар, маълумотномалар, ҳисоботлар;

- тиббиёт асбоб-ускуналари, дори воситалари, муолажалар, ресурслар, воситалар, усул ва услублар мажмуаси;

- жамият, аҳоли, оила, беморлар, тиббий ёрдамга муҳтож қариялар, катталар ва болалар, аёллар ва эркеклар;

- соғлиқни сақлаш тизимидаги даволаш ва профилактика бўйича давлат ва хусусий муассасалар, вилоят, шаҳар, туман даволаш-профилактика муассасалари раҳбарлари ва масъул шахслар;

- илмий-тадқиқот ва илмий-ишлаб чиқариш муассасалари ва ташкилотлари, тиббий ёрдам хизматларига эга бўлган хусусийлиги исталган шаклда бўлган ишлаб чиқариш бирлашмаларида амалга ошириладиган чора-тадбирлар;

- илмий тадқиқот жараёни;

- ўқув жараёни.

касбий фаолиятнинг турлари:

• илмий-тадқиқот фаолияти;

• тиббий-профилактик фаолияти;

• тиббий-ижтимоий фаолияти;

• ташкилий-бошқарув фаолияти;

• олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш таълим муассасаларида илмий-педагогик ҳамда ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларида педагогик фаолият (ўрнатилган тартибда);

• консалтинг хизмати фаолиятини ўз ичига олади.

касбий фаолиятнинг турларига қўйилган талаблар:

- Ўзбекистон Республикасида соғлиқни сақлашни ривожлантириш бўйича олиб борилаётган ислохотлар ва эришилган ютуқлар;
  - олий ҳамшираллик ишида жамоат саломатлиги ва жамоат саломатлигини сақлашда республикада олиб борилаётган ислохотлар;
  - жамоат саломатлигини ўрганувчи замонавий усуллар;
  - хавф омиллари, уларни бартараф этишнинг илмий асослари;
  - ҳамшираллик ишида профилактика, соғлом турмуш тарзи, ҳаёт сифати;
  - олий ҳамшираллик иши менежментининг соғлиқни сақлашни ривожлантиришдаги ҳамда тиббий ёрдам сифатини яхшилашдаги ўрни;
  - соғлиқни сақлаш иқтисодиёти, молиявий менежментнинг соғлиқни сақлаш тизимида тутган ўрни;
  - Ўзбекистон Республикаси тиббиёт ҳамширалари Ассоциацияларини ташкиллаштириш ва бошқариш тузилмаси ҳақида тасаввурга эга бўлиши;
  - олий ҳамшираллик ишида эпидемиологик тадқиқот усулари ва хавф омиллари, ҳамшираллик ишида статистик тадқиқотларни;
  - олий ҳамшираллик ишида ижтимоий аҳамиятга эга бўлган инфекцион ва ноинфекцион касалликларнинг келиб чиқиш сабаблари, шарт-шароитлари ва тарқалишини;
  - олий ҳамшираллик ишида турмуш тарзи ва саломатлик, тиббий фаоллик ва соғлом турмуш тарзини шакллантиришини;
  - олий ҳамшираллик ишида оила саломатлиги, аёллар соғлиғининг муаммолари, чақалоқларни ва гўдакларни парвариш қилишни, мактабгача ва мактаб ёшидаги болаларнинг саломатлиги, ўсмирлар, эркаклар, қариялар саломатлигини;
  - олий ҳамшираллик ишида ташкиллаштириш, ўрта тиббиёт ходимларини танлаш, жой-жойига қўйиш, ишини ташкил этишни;
  - олий ҳамшираллик ишида етакчилик қилиш концепцияларини, етакчилик қилиш услублари ва функцияларини, мулоқот маданиятини;
  - мотивлаштириш ва эҳтиёж, мотивлаштириш назариялари, назорат, унинг мазмуни ва моҳияти, асосий назорат турлари, самарали назоратнинг характеристикаси, назоратнинг стратегик йуналтирилганлигини;
  - тиббиёт ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш тизимини билиши ва улардан фойдалана олиши;
  - олий ҳамшираллик ишида саломатлик, соғлиқни сақлаш тизими кўрсаткичларини ҳисоблаш ва уларни илмий асослаш;
  - аналитик тадқиқотларни хавф кўрсаткичлари: нисбий хавф, мутлоқ хавф кўрсаткичи, нисбий ва мутлоқ хавфнинг камайиши, нисбий хавфнинг улуши, шанслар нисбати кўрсаткичларини аниқлаш;
  - олий ҳамшираллик ишида илмий ишларни тақдим этишда тегишли жадваллар ва график тасвирларнинг макетларини тузиш, тадқиқотлар натижаларини баҳолаш ва шарҳлаш;
  - олий ҳамшираллик ишида саломатликни сақлаш дастурларни илмий асосда ишлаб чиқиш ва амалиётга тадбиқ этиш;
  - даволаш-профилактика муассасаларида тиббиёт ҳамшираси фаолиятини ташкиллаштириш;
  - ўрта тиббиёт ходимларини бошқариш, улар билан ишлаш, ходимларга бўлган талабни режалаштириш;
  - ҳамшираллик жараёнида иш юритиш, ҳужжатларни рўйхатга олиш, ижросини назорат қилиш, сақлаш;
- ходимлар меҳнатини назорат қилиш ва баҳолаш *қўникмаларига эга бўлиши керак.*

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни
сақлаш вазирлиги, биринчи ўринбосари

Б.Қ.Юсупалиев

**ТИББИЁТ ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИ РЕКТОРЛАРИ
РАЁСАТИ ЙИҒИЛИШИ БАЁННОМАСИДАН
КЎЧИРМА**

Тошкент ш.

« _____ » _____ 2017 й.

Раис: Даминов Б.Т. – тиббиёт олий таълим муассасалари ректорлар раёсати раиси

Котиб: Хаитов Қ.Н.

ҚАТНАШДИЛАР:

Алимова М.Х. – тиббий таълимни ривожлантириш маркази директори, Юсупалиева Г.А. – ССВ Фан ва ўқув юртлари Бош бошқармаси бошлиғи муовини, Туйчиев Л.Н. – ТТА ректори, Шамсиев А.М. – СамДавТИ ректори, Ризаев Ж.А. – ТДСИ ректори, Мадазимов М.М.-АндДавТИ ректори, Олимов С.Ш.- БухДавти ректори в.в.б., Рузибаев Р.Ю. – ТТА Урганч филиали директори, Атаниязова О.А. – ТПТИ Нукус филиали директори, Маматқулов Х.А. -ТТА Фарғона филиали директори, Тешаев О.Р. - ТТА ўқув ишлари проректори, Хаитов Қ.Н. - ТПТИ ўқув ишлари проректори, ўқув-ушбулий бўлим бошликлари, етакчи профессор-ўқитувчилар

КУН ТАРТИБИ:

5A111001 – касб таълими (мутахассисликлар бўйича), 5A510101 - Акушерлик ва гинекология, 5A510102 – Эндокринология, 5A510103 – Терапия (йўналишлар бўйича), 5A510104 – Оториноларингология, 5A510105 – Кардиология, 5A510106 – Офтальмология, 5A510107 - Юқумли касалликлар (йўналишлар бўйича), 5A510108 – Дерматовенерология, 5A510109 – Неврология, 5A510110 - Умумий онкология, 5A510111 – Психиатрия, 5A510112 – Хирургия (йўналишлар бўйича), 5A510113 - Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (йўналишлар бўйича), 5A510114 – Нейрохирургия, 5A510115 - Соғлиқни сақлашни бошқариш (йўналишлар бўйича), 5A510116 – Тиббий психология, 5A510117– Урология, 5A510118 - Морфология (йўналишлар бўйича), 5A510119 – Наркология, 5A510120 - Анестезиология ва реаниматология, 5A510121 – Травматология ва ортопедия, 5A510122 - Оилавий тиббиёт, 5A510123 - Суд тиббиёт экспертизаси, 5A510124 - Патологик анатомия, 5A510125 - Шошилиш тиббий ёрдам, 5A510126 – Фармакология, 5A510127 - Спорт тиббиёти, 5A510128 - Диетология; 5A510201 – Педиатрия (йўналишлар бўйича), 5A510202 – Болалар хирургияси, 5A510203 – Болалар анестезиологияси ва реаниматологияси, 5A510204 – Болалар кардиологияси ва ревматологияси, 5A510205 – Болалар неврологияси, 5A510206 – Неонатология, 5A510207 – Болалар ва ўсмирлар гинекологияси, 5A510301-

Гигиена (йўналишлар бўйича) 5A510401 –Терапевтик стоматология, 5A510401 – Ортопедик стоматология, 5A510401 – Жарроҳлик стоматология, 5A510401 –Юз жағ жарроҳлиги стоматология, 5A510401 – Болалар стоматология, 5A510601- Доривор ўсимликлар биотехнологияси, 5A510602- Иммунобиологик ва микробиологик препаратлар технологияси, 5A510603 - Дориларнинг саноат технологияси, 5A320501- Биотехнология (маҳсулот тури бўйича), 5A320502-Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича), 5A320406 – Дори воситалар ва препаратлар технологияси, - Дори воситаларини стандартлаш ва сертификатлаштириш, 5A510501 – Фармацевтик кимё ва фармакогнозия, 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш, 5A140101 – Биология (йўналишлар бўйича), 5A140102 – Микробиология ва вирусология, 5A140104 – Биотехнология, 5A140105 – Биофизика, 5A320502– Тиббий-биологик аппаратлар, тизим ва мажмуалар, 5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура таълим йўналишлари малака талаблари ва ўқув режалари муҳокамаси

ЭШИТИЛДИ:

Кўрилаётган масала бўйича *ТТА ўқув ишлари проректори О.Р.Тешаев* 5A111001 – касб таълими (мутахассисликлар бўйича), 5A510101 - Акушерлик ва гинекология, 5A510102 – Эндокринология, 5A510103 – Терапия (йўналишлар бўйича), 5A510104 – Оториноларингология, 5A510105 – Кардиология, 5A510106 – Офтальмология, 5A510107 - Юқумли касалликлар (йўналишлар бўйича), 5A510108 – Дерматовенерология, 5A510109 – Неврология, 5A510110 - Умумий онкология, 5A510111 – Психиатрия, 5A510112 – Хирургия (йўналишлар бўйича), 5A510113 - Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (йўналишлар бўйича), 5A510114 – Нейрохирургия, 5A510115 - Соғлиқни сақлашни бошқариш (йўналишлар бўйича), 5A510116 – Тиббий психология, 5A510117– Урология, 5A510118 - Морфология (йўналишлар бўйича), 5A510119 – Наркология, 5A510120 - Анестезиология ва реаниматология, 5A510121 – Травматология ва ортопедия, 5A510122 - Оилавий тиббиёт, 5A510123 - Суд тиббиёт экспертизаси, 5A510124 - Патологик анатомия, 5A510125 - Шошилиш тиббий ёрдам, 5A510126 – Фармакология, 5A510127 - Спорт тиббиёти, 5A510128 - Диетология; 5A510301- Гигиена (йўналишлар бўйича), 5A140101 – Биология (йўналишлар бўйича), 5A140102 – Микробиология ва вирусология, 5A140104 – Биотехнология, 5A140105 – Биофизика, 5A320502– Тиббий-биологик аппаратлар, тизим ва мажмуалар, 5A510701 – Олий ҳамширалик иши, *ТПТИ ўқув ишлари проректори Қ.Н.Хаитов* 5A510201 – Педиатрия (йўналишлар бўйича), 5A510202 – Болалар хирургияси, 5A510203 – Болалар анестезиологияси ва реаниматологияси, 5A510204 – Болалар кардиологияси ва ревматологияси, 5A510205 – Болалар неврологияси, 5A510206 – Неонатология, 5A510207 – Болалар ва ўсмирлар гинекологияси, *ТДСИ ўқув ишлари проректори М.З.Дусмухаммедов* 5A510401 –Терапевтик

стоматология, 5A510401 – Ортопедик стоматология, 5A510401 – Жарроҳлик стоматология, 5A510401 – Юз жағ жарроҳлиги стоматология, 5A510401 – Болалар стоматология ва *ТошФарМИ ўқув ишлари проректори С.У. Алиевлар* 5A510601-Доривор ўсимликлар биотехнологияси, 5A510602-Иммунобиологик ва микробиологик препаратлар технологияси, 5A510603 - Дориларнинг саноат технологияси, 5A320501- Биотехнология (маҳсулот тури бўйича), 5A320502-Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича), 5A320406 – Дори воситалар ва препаратлар технологияси, - Дори воситаларини стандартлаш ва сертификатлаштириш, 5A510501 – Фармацевтик кимё ва фармакогнозия, 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш магистратура таълим йўналишларининг ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режалари бўйича маълумот бердилар. Мазкур малака талаблари ва ўқув режалари олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори, Соғлиқни сақлаш соҳаси бўйича ДТС асосида тайёрланган.

Муҳокамада ТТРМ директори Алимова М.Х., СамДавти ректори А.М.Шамсиев, ТПТИ Нукус филиали директори О.А.Атаниязовлар қатнашиб, таълим йўналишларининг малака талаблари ва ўқув режалари **Ўзбекистон Республикаси Президентининг** 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарорларида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида **Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг** 2015 йил 10 январдаги Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарори меъёрларига мос равишда ишлаб чиқилганлигини таъкидлаб ўтдилар.

Муҳокамадан сўнг 5A111001 – касб таълими (мутахассисликлар бўйича), 5A510101 - Акушерлик ва гинекология, 5A510102 – Эндокринология, 5A510103 –Терапия (йўналишлар бўйича), 5A510104 – Оториноларингология, 5A510105 – Кардиология, 5A510106 – Офтальмология, 5A510107 - Юқумли касалликлар (йўналишлар бўйича), 5A510108 – Дерматовенерология, 5A510109 – Неврология, 5A510110 - Умумий онкология, 5A510111 – Психиатрия, 5A510112 – Хирургия (йўналишлар бўйича), 5A510113 - Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (йўналишлар бўйича), 5A510114 – Нейрохирургия, 5A510115 - Соғлиқни сақлашни бошқариш (йўналишлар бўйича), 5A510116 – Тиббий

психология, 5A510117– Урология, 5A510118 - Морфология (йўналишлар бўйича), 5A510119 – Наркология, 5A510120 - Анестезиология ва реаниматология, 5A510121 – Травматология ва ортопедия, 5A510122 - Оилавий тиббиёт, 5A510123 - Суд тиббиёт экспертизаси, 5A510124 - Патологик анатомия, 5A510125 - Шошинч тиббий ёрдам, 5A510126 – Фармакология, 5A510127 - Спорт тиббиёти, 5A510128 - Диетология; 5A510201 – Педиатрия (йўналишлар бўйича), 5A510202 – Болалар хирургияси, 5A510203 – Болалар анестезиологияси ва реаниматологияси, 5A510204 – Болалар кардиологияси ва ревматологияси, 5A510205 – Болалар неврологияси, 5A510206 – Неонатология, 5A510207 – Болалар ва ўсмирлар гинекологияси, 5A510301- Гигиена (йўналишлар бўйича) 5A510401 –Терапевтик стоматология, 5A510401 – Ортопедик стоматология, 5A510401 – Жарроҳлик стоматология, 5A510401 –Юз жағ жарроҳлиги стоматология, 5A510401 – Болалар стоматология, 5A510601- Доривор ўсимликлар биотехнологияси, 5A510602- Иммунобиологик ва микробиологик препаратлар технологияси, 5A510603 - Дориларнинг саноат технологияси, 5A320501- Биотехнология (маҳсулот тури бўйича), 5A320502- Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича), 5A320406 – Дори воситалар ва препаратлар технологияси, - Дори воситаларини стандартлаш ва сертификатлаштириш, 5A510501 – Фармацевтик кимё ва фармакогнозия, 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш, 5A140101 – Биология (йўналишлар бўйича), 5A140102 – Микробиология ва вирусология, 5A140104 – Биотехнология, 5A140105 – Биофизика, 5A320502– Тиббий-биологик аппаратлар, тизим ва мажмуалар, 5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура таълим йўналишлари малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа киритиш таклифи берилди.

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

5A111001 – касб таълими (мутахассисликлар бўйича), 5A510101 - Акушерлик ва гинекология, 5A510102 – Эндокринология, 5A510103 – Терапия (йўналишлар бўйича), 5A510104 – Оториноларингология, 5A510105 – Кардиология, 5A510106 – Офтальмология, 5A510107 - Юқумли касалликлар (йўналишлар бўйича), 5A510108 – Дерматовенерология, 5A510109 – Неврология, 5A510110 - Умумий онкология, 5A510111 – Психиатрия, 5A510112 – Хирургия (йўналишлар бўйича), 5A510113 - Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (йўналишлар бўйича), 5A510114 – Нейрохирургия, 5A510115 - Соғлиқни сақлашни бошқариш (йўналишлар бўйича), 5A510116 – Тиббий психология, 5A510117– Урология, 5A510118 - Морфология (йўналишлар бўйича), 5A510119 – Наркология, 5A510120 - Анестезиология ва реаниматология, 5A510121 – Травматология ва ортопедия, 5A510122 - Оилавий тиббиёт, 5A510123 - Суд тиббиёт экспертизаси, 5A510124 - Патологик анатомия, 5A510125 - Шошинч тиббий ёрдам, 5A510126 – Фармакология, 5A510127 - Спорт

тиббиёти, 5A510128 - Диетология; 5A510201 – Педиатрия (йўналишлар бўйича), 5A510202 – Болалар хирургияси, 5A510203 – Болалар анестезиологияси ва реаниматологияси, 5A510204 – Болалар кардиологияси ва ревматологияси, 5A510205 – Болалар неврологияси, 5A510206 – Неонатология, 5A510207 – Болалар ва ўсмирлар гинекологияси, 5A510301- Гигиена (йўналишлар бўйича) 5A510401 –Терапевтик стоматология, 5A510401 – Ортопедик стоматология, 5A510401 – Жарроҳлик стоматология, 5A510401 –Юз жаг жарроҳлиги стоматология, 5A510401 – Болалар стоматология, 5A510601- Доривор ўсимликлар биотехнологияси, 5A510602- Иммунобиологик ва микробиологик препаратлар технологияси, 5A510603 - Дориларнинг саноат технологияси, 5A320501- Биотехнология (махсулот тури бўйича), 5A320502-Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича), 5A320406 – Дори воситалар ва препаратлар технологияси, - Дори воситаларини стандартлаш ва сертификатлаштириш, 5A510501 – Фармацевтик кимё ва фармакогнозия, 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш, 5A140101 – Биология (йўналишлар бўйича), 5A140102 – Микробиология ва вирусология, 5A140104 – Биотехнология, 5A140105 – Биофизика, 5A320502– Тиббий-биологик аппаратлар, тизим ва мажмуалар, 5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура таълим йўналишлари малака талаблари ва ўқув режалари **Ўзбекистон Республикаси Президентининг** 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарорларида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида **Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг** 2015 йил 10 январдаги Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарори меъёрларига қатъий амал қилинган ҳолда ишлаб чиқилганлиги белгилаб қўйилсин.

4. Ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларида турдош ОТМларининг таклиф ва эътирозлари инобатга олинганлиги эътироф этилсин.

5. Ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун вазирлик ҳузуридаги тиббиёт олий таълим

муассасалариаро мувофиклаштирувчи ўқув-услубий кенгашга тақдим
этилсин.

**Тиббиёт ОТМлари Ректорлар
раёсати раиси**

Котиб

Даминов Б.Т.

Хаитов Қ.Н.

Тошкент тиббиёт академиясида ишлаб чиқилган магистратура
мутахассисликлари таълим йўналишлари бўйича малака
талабларининг ишлаб чиқувчи ва асосий кадрлар истеъмолчилари
ўртасида
КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Тошкент ш.

“ _____ ” _____ 201__ й.

Биз қуйида имзо қўювчилар - Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирининг биринчи ўринбосари Б.Қ.Юсупалиев, Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги фан ва ўқув юртлари Бош бошқармаси бошлиғи У.С.Исмаилов, Тошкент тиббиёт академияси ўқув ишлари бўйича проректор в.в.б. Ш.А.Боймуродов

Тошкент тиббиёт академияси профессор-ўқитувчилари иштирокида “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатор”га мувофиқ ишлаб чиқилган

1. 5A510101 *Акушерлик ва гинекология;*
2. 5A510102 *Эндокринология;*
3. 5A510103 *Терапия (ички касалликлар);*
4. 5A510103 *Терапия (реабилиталогия);*
5. 5A510103 *Терапия (гематология ва трансфузиология);*
6. 5A510104 *Оториноларингология;*
7. 5A510105 *Кардиология;*
8. 5A510106 *Офтальмология;*
9. 5A510107 *Юқумли касалликлар (умумий);*
10. 5A510107 *Юқумли касалликлар (болалар юқумли касалликлари);*
11. 5A510107 *Юқумли касалликлар (фтизиатрия);*
12. 5A510108 *Дерматовенерология ;*
13. 5A510109 *Неврология;*
14. 5A510110 *Умумий онкология;*
15. 5A510111 *Психиатрия;*
16. 5A510112 *Хирургия (йўналишлар бўйича);*
17. 5A510113 *Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий радиология);*
18. 5A510113 *Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (клиник лаборатория таъхиси);*
19. 5A510113 *Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (бактериалогия ва вирусология);*
20. 5A510113 *Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий биохимия);*
21. 5A510114 *Нейрохирургия;*
22. 5A510115 *Соғлиқни сақлашни бошқариш ва жамоат соғлиғини сақлаш (йўналишлар бўйича);*
23. 5A510116 *Тиббий психология;*
24. 5A510117 *Урология;*
25. 5A510118 *Морфология (йўналишлар бўйича);*
26. 5A510118 *Морфология (нормал ва патологик физиология);*

27. 5A510118 *Морфология (одам анатомияси ва гистология, цитология ва эмбриология);*
28. 5A510119 *Наркология ;*
29. 5A510120 *Анестезиология ва реаниматология;*
30. 5A510121 *Травматология ва ортопедия;*
31. 5A510123 *Суд-тиббийт экспертизаси;*
32. 5A510124 *Патологик анатомия;*
33. 5A510125 *Шошилинч тиббий ёрдам;*
34. 5A510126 *Фармакология;*
35. 5A510127 *Спорт тиббиёти;*
36. 5A510301 *Гигиена (коммунал гигиена);*
37. 5A510301 *Гигиена (меҳнат гигиенаси);*
38. 5A510301 *Гигиена (овқатланиш гигиенаси);*
39. 5A510301 *Гигиена (болалар ва ўсмирлар гигиенаси);*
40. 5A510301 *Гигиена (радиацион гигиена);*
41. 5A510301 *Гигиена (умумий эпидемиология);*
42. 5A510701 *Олий ҳамширалик иши;*
43. 5A510128 *Диетология;*
44. 5A510302 *Атроф мухит ва инсон саломатлиги*

магистратура таълим йўналишлари бўйича малака талаблари ва ўқув режалари мазмуни билан танишиб чиқиб ва уларни муҳокама қилиб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик.

Юқорида келтирилган магистратура таълим йўналишлари бўйича малака талаблари ва ўқув режаларининг ишлаб чиқилишида кадрлар истеъмолчилари: Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги фан ва ўқув юртлиари Бош бошқармаси, Тошкет педиатрия тиббиёт институти, Тошкент шаҳар ҳокимлиги Соғлиқни сақлаш Бош бошқармаси томонидан кўйилган талаблар инобатга олинган.

Таълим соҳалари бўйича малака талаблари ва ўқув режаларининг ишлаб чиқилишида: “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йил 10 июлдаги “Ўзбекистон Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги 199-сонли қарори, 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарорива олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

1. 5A510101 *Акушерлик ва гинекология;*
2. 5A510102 *Эндокринология;*
3. 5A510103 *Терапия (ички касалликлар);*
4. 5A510103 *Терапия (реабилиталогия);*
5. 5A510103 *Терапия (гематология ва трансфузиология);*
6. 5A510104 *Оториноларингология;*
7. 5A510105 *Кардиология;*
8. 5A510106 *Офтальмология;*
9. 5A510107 *Юқумли касалликлар (умумий);*
10. 5A510107 *Юқумли касалликлар (болалар юқумли касалликлари);*
11. 5A510107 *Юқумли касалликлар (фтизиатрия);*
12. 5A510108 *Дерматовенерология ;*
13. 5A510109 *Неврология;*
14. 5A510110 *Умумий онкология;*
15. 5A510111 *Психиатрия;*
16. 5A510112 *Хирургия (йўналишлар бўйича);*
17. 5A510113 *Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий радиология);*
18. 5A510113 *Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (клиник лаборатория таъхиси);*
19. 5A510113 *Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (бактериалогия ва вирусология);*
20. 5A510113 *Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий биохимия);*
21. 5A510114 *Нейрохирургия;*
22. 5A510115 *Созлиқни сақлашни бошқариш ва жамоат созлигини сақлаш (йўналишлар бўйича);*
23. 5A510116 *Тиббий психология;*
24. 5A510117 *Урология;*
25. 5A510118 *Морфология (йўналишлар бўйича);*
26. 5A510118 *Морфология (нормал ва патологик физиология);*
27. 5A510118 *Морфология (одам анатомияси ва гистология, цитология ва эмбриология);*
28. 5A510119 *Наркология ;*
29. 5A510120 *Анестезиология ва реаниматология;*
30. 5A510121 *Травматология ва ортопедия;*
31. 5A510123 *Суд-тиббийёт экспертизаси;*
32. 5A510124 *Патологик анатомия;*
33. 5A510125 *Шошилинч тиббий ёрдам;*
34. 5A510126 *Фармакология;*
35. 5A510127 *Спорт тиббийети;*
36. 5A510301 *Гигиена (коммунал гигиена);*
37. 5A510301 *Гигиена (меҳнат гигиенаси);*
38. 5A510301 *Гигиена (овқатланиш гигиенаси);*
39. 5A510301 *Гигиена (болалар ва ўсмирлар гигиенаси);*
40. 5A510301 *Гигиена (радиацион гигиена);*
41. 5A510301 *Гигиена (умумий эпидемиология);*
42. 5A510701 *Олий ҳамширалик иши;*
43. 5A510128 *Диетология;*
44. 5A510302 *Атроф мухит ва инсон саломатлиги*

магистратура таълим йўналишлари бўйича малака талаблари ва ўқув

режалари фан дастурлари ҳамда бошқа хужжатларни яратиш учун асос ҳисобланади. Ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни
сақлаш вазирининг биринчи
ўринбосари

Б.Қ.Юсупалиев

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни
сақлаш вазирлиги фан ва ўқув
юртлари Бош бошқармаси бошлиғи

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'M' followed by a horizontal line.

Ў.С. Исмаилов

Тошкент тиббиёт академияси ўқув
ишлари бўйича проректор в.в.б.

Ш.А.Боймуродов

**ТОШКЕНТ ТИББИЁТ АКАДЕМИЯСИ, ТОШКЕНТ ПЕДИАТРИЯ
ТИББИЁТ ИНСТИТУТИ ИЛМИЙ-УСЛУБИЙ КЕНГАШЛАРИНИНГ
КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ**

Тошкент ш.

“ ___ ” _____ 2017 й.

Раис: Боймурадов Ш.А. - ТТА ўқув ишлари проректори в.в.б.

Котиба: катта ўқитувчи, т.ф.н. Ахмадалиева Н.

КАТНАШДИЛАР:

Азизова Ф.Х., Холматова Б.Т., Хамраев А.А., Кульманова М.У., Бакиева Ш.Х.,
Ирназаров А.А., Собиров Д.Р., Иноятова Ф.Х., Асилова С.У., Ибодуллаев
З.Р., Абдуллаева Р.М., Рустамова М.Т., ТПТИдан: Хайтов Қ.Н., Агзамова
Н.В., Ахмедов Ш.М., Искандарова Ш.Т.

КУН ТАРТИБИ:

Муҳокамага қўйилган қуйидаги магистратура мутахассисликлари
малака талабалари ва ўқув режаларини маъқуллаш ва тасдиқлаш

1. 5A510101 *Акушерлик ва гинекология;*
2. 5A510102 *Эндокринология;*
3. 5A510103 *Терапия (ички касалликлар);*
4. 5A510103 *Терапия (реабилиталогия);*
5. 5A510103 *Терапия (гематология ва трансфузиология);*
6. 5A510104 *Оториноларингология;*
7. 5A510105 *Кардиология;*
8. 5A510106 *Офтальмология;*
9. 5A510107 *Юқумли касалликлар (умумий);*
10. 5A510107 *Юқумли касалликлар (болалар юқумли касалликлари);*
11. 5A510107 *Юқумли касалликлар (фтизиатрия);*
12. 5A510108 *Дерматовенерология ;*
13. 5A510109 *Неврология;*
14. 5A510110 *Умумий онкология;*
15. 5A510111 *Психиатрия;*
16. 5A510112 *Хирургия (йўналишлар бўйича);*
17. 5A510113 *Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий радиология);*
18. 5A510113 *Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (клиник лаборатория таъхиси);*
19. 5A510113 *Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (бактериалогия ва вирусология);*
20. 5A510113 *Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий биохимия);*
21. 5A510114 *Нейрохирургия;*
22. 5A510115 *Соғлиқни сақлашни бошқариш ва жамоат соғлигини сақлаш (йўналишлар бўйича);*
23. 5A510116 *Тиббий психология;*
24. 5A510117 *Урология;*
25. 5A510118 *Морфология (йўналишлар бўйича);*
26. 5A510118 *Морфология (нормал ва патологик физиология);*
27. 5A510118 *Морфология (одам анатомияси ва гистология, цитология ва эмбриология);*
28. 5A510119 *Наркология ;*
29. 5A510120 *Анестезиология ва реаниматология;*

30. 5A510121 Травматология ва ортопедия;
31. 5A510123 Суд-тиббийёт экспертизаси;
32. 5A510124 Патологик анатомия;
33. 5A510125 Шошилинч тиббий ёрдам;
34. 5A510126 Фармакология;
35. 5A510127 Спорт тиббиёти;
36. 5A510301 Гигиена (коммунал гигиена);
37. 5A510301 Гигиена (меҳнат гигиенаси);
38. 5A510301 Гигиена (овқатланиш гигиенаси);
39. 5A510301 Гигиена (болалар ва ўсмирлар гигиенаси);
40. 5A510301 Гигиена (радиацион гигиена);
41. 5A510301 Гигиена (умумий эпидемиология);
42. 5A510701 Олий ҳамширалик иши;
43. 5A510128 Диетология;
44. 5A510302 Атроф муҳит ва инсон саломатлиги;

магистрлик таълим йўналишлари бўйича ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режалари муҳокамаси

ЭШИТИЛДИ:

Кун тартибидаги мазкур масала юзасидан ҳар бир йўналиш бўйича ишчи гуруҳ раҳбарларининг ахбороти тингланди. Боймурадов Ш.А. тайёрланган Малака талаблари ва ўқув режалари лойиҳалари юзасидан фикр-мулоҳазалар билдиришни йиғилганлар муҳокамасига қўйди.

Муҳокамада Қ.Н.Хайтов, Ф.Х.Азизова, Н.В.Агзамова ва М.Т.Рустамовалар иштирок этди.

Муҳокама этилган масала юзасидан мажлис қарор қилади:

1. Муҳокамага қўйилган магистратура мутахассисликлари :

1. 5A510101 Акушерлик ва гинекология;
2. 5A510102 Эндокринология;
3. 5A510103 Терапия (ички касалликлар);
4. 5A510103 Терапия (реабилиталогия);
5. 5A510103 Терапия (гематология ва трансфузиология);
6. 5A510104 Оториноларингология;
7. 5A510105 Кардиология;
8. 5A510106 Офтальмология;
9. 5A510107 Юқумли касалликлар (умумий);
10. 5A510107 Юқумли касалликлар (болалар юқумли касалликлари);
11. 5A510107 Юқумли касалликлар (фтизиатрия);
12. 5A510108 Дерматовенерология ;
13. 5A510109 Неврология;
14. 5A510110 Умумий онкология;
15. 5A510111 Психиатрия;
16. 5A510112 Хирургия (йўналишлар бўйича);
17. 5A510113 Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий радиология);
18. 5A510113 Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (клиник лаборатория таъхиси);
19. 5A510113 Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (бактериалогия ва вирусология);

20. 5A510113 *Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (тиббий биохимия);*
21. 5A510114 *Нейрохирургия;*
22. 5A510115 *Созлиқни сақлашни бошқариш ва жамоат соғлигини сақлаш (йўналишлар бўйича);*
23. 5A510116 *Тиббий психология;*
24. 5A510117 *Урология;*
25. 5A510118 *Морфология (йўналишлар бўйича);*
26. 5A510118 *Морфология (нормал ва патологик физиология);*
27. 5A510118 *Морфология (одам анатомияси ва гистология, цитология ва эмбриология);*
28. 5A510119 *Наркология ;*
29. 5A510120 *Анестезиология ва реаниматология;*
30. 5A510121 *Травматология ва ортопедия;*
31. 5A510123 *Суд-тиббийёт экспертизаси;*
32. 5A510124 *Патологик анатомия;*
33. 5A510125 *Шошилинч тиббий ёрдам;*
34. 5A510126 *Фармакология;*
35. 5A510127 *Спорт тиббийёти;*
36. 5A510301 *Гигиена (коммунал гигиена);*
37. 5A510301 *Гигиена (меҳнат гигиенаси);*
38. 5A510301 *Гигиена (овқатланиш гигиенаси);*
39. 5A510301 *Гигиена (болалар ва ўсмирлар гигиенаси);*
40. 5A510301 *Гигиена (радиацион гигиена);*
41. 5A510301 *Гигиена (умумий эпидемиология);*
42. 5A510701 *Олий ҳамширалик иши;*
43. 5A510128 *Диетология;*
44. 5A510302 *Атроф мухит ва инсон саломатлиги;*

магистрлик таълим йўналишлари бўйича ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режалари Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 майдаги ПҚ-2956-сонли Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарори, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарори меъёрларига қатъий амал қилинган ҳолда таёрланган ўқув-фан дастурлари ташқи ва ички тақризлар билан расмийлаштирилган ва экспертлар томонидан ижобий баҳоланган.

2. Ишлаб чиқилган йўналишларнинг Малака талаблари ва ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқлаш давсия этилиши учун тиббийёт ОТМлари Ректорлар раёсати кенгаши ишлари муҳокамасига тақдим этилсин.

Раис

Боймуратов Ш.А.

Котиба

Ахмадалиева Н.О.

ОЛИЙ ҲАМШИРАЛИК ИШИ
мутахассисларини тайёрлаш бўйича тузилган
МАЛАКА ТАЛАБЛАРИга

ТАҚРИЗ

Соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш, уни ташкил этиш ва бошқаришда ҳамшираларнинг роли алоҳида аҳамият касб этади. Шунинг учун ҳам Ўзбекистонда “Олий ҳамширалик иши” мутахассисларини тайёрлаш бўйича магистратура ташкил этилди.

“Ҳамширалик ишини ташкил этиш ва бошқариш” фани тиббиёт таълимидаги мураккаб фанлардан бири бўлиб, у бўлғуси магистрларни, аҳоли саломатлигини муҳофазаси билан шуғулланувчи ҳамширалик иши ташкилотчиларини шакллантиришда катта аҳамият касб этади.

“Ҳамширалик ишини ташкил этиш ва бошқариш” фанини ўрганишда қуйидаги фан билимлари қўлланилади: саломатликни мустаҳкамлаш ва профилактика, эпидемиология ва биостатистика асослари, соғлиқни сақлашни ташкил этиш, ҳамширалик ишида етакчилик ва коммуникация, ҳамширалик ишида менежмент.

Ушбу малака талабларини яратишда Президент фармонлари, Қарорлари, бошқа директив ҳужжатлардан ва хорижий мамлакатларда ушбу мутахассисларни тайёрлаш жараёнларини инобатга олган ҳолда тузилди.

Юкоридагидан келиб чиқиб, Тошкент тиббиёт академиясида ишлаб чиқилган “Олий ҳамширалик иши” мутахассислиги учун тайёрланган малака талабларига ижобий баҳо берилди ва тасдиқлашга тавсия этилди.

Тошкент тиббиёт академияси

2 –клиника бош ҳамшираси

Г. Адилова

5A510701 - Олий ҳамширалик иши
магистратура мутахассисларини тайёрлаш бўйича тузилган
малака талабларга
ТАҚРИЗ

Малака талаблар Олий ҳамширалик иши магистрлик мутахассислигига мўлжалланган бўлиб, у “Олий ҳамширалик ишида жамоат саломатлигини ўрганиш ва боҳолаш” ва “Ҳамширалик иши менежменти” мутахассислик фанларини ўз ичига олади.

Ҳозирги кунда ҳамширалар тайёрлашнинг янги малака талаблари ишлаб чиқилиб олий ҳамширалик иши бўйича тайёрлаш тизимига ўтилди.

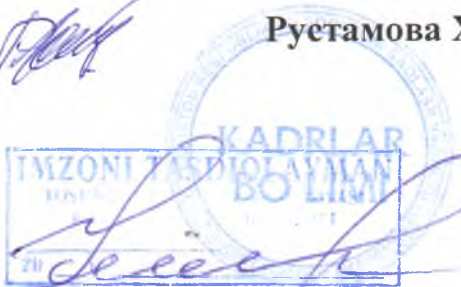
Республикамизда ҳамширалик ишини такомиллаштириш кўп жиҳатдан ушбу касб эгаларини ролини ва аҳамиятини оширишдан, дунёнинг етакчи давлатлари илгор тажрибаларидан ҳамда илм – фан ютуқларидан фойдаланган ҳолда Олий ҳамширалик ишини узлуксиз таълим орқали яхшилашдан иборат. Олий ҳамширалик иши юксак самарали тизимини яратишнинг асосларидан бири ушбу мутахассислик бўйича республикамизга етуқ магистрлар тайёрлашдан иборат.

Тошкент тиббиёт академияси профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган “Олий ҳамширалик иши” магистратура мутахассислиги Малака талаблар магистрларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган талабларни белгилайди. Мазмунан кадрлар тайёрлаш миллий дастурида белгиланган вазифаларни акс эттириб, умумий малака талаблари, магистрларнинг билим, малака ва кўникмаларига қўйиладиган талаблар, фан дастурларининг зарурий мазмуни ва компонентлари, кадрлар тайёрлаш сифатини баҳолаш бўлимлари ёритилган.

Ушбу малака талаблари “ Олий ҳамширалик иши” магистратура мутахассислиги бўйича Ўзбекистон Республикаси Тошкент тиббиёт академияси томонидан ишлаб чиқилган ва тасдиққа тавсия этилган.

Тошкент тиббиёт академияси
Жамоат саломатлиги, соғлиқни
сақлашни ташкил этиш ва бошқариш
кафедраси муdiri, профессор

Рустамова Х.Е.

ОЛИЙ ҲАМШИРАЛИК ИШИ
мутахассисларини тайёрлаш бўйича тузилган
МАЛАКА ТАЛАБЛАРИга

ТАҚРИЗ

Ўзбекистон Республикасида Соғлиқни сақлаш тизими босқичма – босқич ислоҳ этила бориб соғлиқни сақлашнинг миллий модели шакллантирилмоқда.

Миллий моделнинг асосий хусусиятларидан бири профилактик тиббиётни ривожлантириш ва аҳоли орасида соғлом турмуш тарзи кўникмаларини шакллантиришдан иборат. Бундан ташқари соғлиқни сақлашни ислоҳ қилишининг устивор йўналишларидан яна бири хамшираларнинг аҳоли саломатлигини сақлаш ва яхшилашдаги ролини оширишдан иборат.

Ҳозирги кунда хамширалар тайёрлашнинг янги малака талаблари ишлаб чиқилиб олий маълумотли хамширалар тайёрлаш тизимига ўтилди.

Республикада хамширалик ишини такомиллаштириш кўп жиҳатдан ушбу касб эгаларини ролини ва аҳамиятини оширишдан, дунёнинг етакчи давлатлари илғор тажрибаларидан ҳамда илм – фан ютуқларидан фойдаланган ҳолда хамширалик ишини ташкил этиш ва бошқаришни узлуксиз таълим орқали яхшилашдан иборат. Ҳамширалик ишини ташкил этиш ва бошқаришни юксак самарали тизимини яратишнинг асосларидан бири ушбу мутахассислик бўйича республикада етук магистрлар тайёрлашдан иборат.

Ушбу малака талаблари «Олий ҳамширалик иши» магистратура мутахассислиги бўйича Ўзбекистон Республикаси Тошкент тиббиёт академияси томонидан ишлаб чиқилган ва тасдиққа тавсия этилган.

Республика акушерлик ва гинекология
ихтисослашган илмий-амалий маркази
бош хамшираси, «Хамширалик ишини
ташкил этиш ва бошқариш»
мутахассислиги магистри

Б.Б. Пахритдинова

**ТИББИЁТ ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИАРО
МУВОФИҚЛАШТИРУВЧИ ЎҚУВ-УСЛУБИЙ КЕНГАШ
БАЁННОМАСИДАН КЎЧИРМА**

Тошкент ш.

« _____ » _____ 2017 й.

Раис: Исмаилов Ў.С. – тиббиёт олий таълим муассасалариаро мувофиқлаштирувчи ўқув-услубий кенгаш раиси

Котиба: Убайдуллаева С.А.

ҚАТНАШДИЛАР:

Алимова М.Х. – тиббий таълимни ривожлантириш маркази директори, Юсупалиева Г.А. – ССВ Фан ва ўқув юртлари Бош бошқармаси бошлиғи муовини, Туйчиев Л.Н. – ТГА ректори, Шамсиев А.М. – СамДавТИ ректори, Ризаев Ж.А. – ТДСИ ректори, Мадазимов М.М.-АндДавТИ ректори, Олимов С.Ш.- БухДавти ректори в.в.б., Рузибаев Р.Ю. – ТГА Урганч филиали директори, Атаниязова О.А. – ТПТИ Нукус филиали директори, Маматкулов Х.А. -ТГА Фарғона филиали директори, Тешаев О.Р. - ТГА ўқув ишлари проректори, Хаитов Қ.Н. - ТПТИ ўқув ишлари проректори, Алиев С.У. - ТошФарМИ ўқув ишлари проректори, ўқув-услубий бўлим бошлиқлари.

КУН ТАРТИБИ:

5A111001 – касб таълими (мутахассисликлар бўйича), 5A510101 - Акушерлик ва гинекология, 5A510102 – Эндокринология, 5A510103 – Терапия (йўналишлар бўйича), 5A510104 – Оториноларингология, 5A510105 – Кардиология, 5A510106 – Офтальмология, 5A510107 - Юқумли касалликлар (йўналишлар бўйича), 5A510108 – Дерматовенерология, 5A510109 – Неврология, 5A510110 - Умумий онкология, 5A510111 – Психиатрия, 5A510112 – Хирургия (йўналишлар бўйича), 5A510113 - Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (йўналишлар бўйича), 5A510114 – Нейрохирургия, 5A510115 - Соғлиқни сақлашни бошқариш (йўналишлар бўйича), 5A510116 – Тиббий психология, 5A510117– Урология, 5A510118 - Морфология (йўналишлар бўйича), 5A510119 – Наркология, 5A510120 - Анестезиология ва реаниматология, 5A510121 – Травматология ва ортопедия, 5A510122 - Оилавий тиббиёт, 5A510123 - Суд тиббиёт экспертизаси, 5A510124 - Патологик анатомия, 5A510125 - Шошилинч тиббий ёрдам, 5A510126 – Фармакология, 5A510127 - Спорт тиббиёти, 5A510128 - Диетология; 5A510201 – -Педиатрия (йўналишлар бўйича), 5A510202 – Болалар хирургияси, 5A510203 – Болалар анестезиологияси ва реаниматологияси, 5A510204 – Болалар кардиологияси ва ревматологиясиси, 5A510205 – Болалар неврологияси, 5A510206 – Неонатология, 5A510207 – Болалар ва ўсмирлар гинекологияси, 5A510301-

Гигиена (йўналишлар бўйича) 5A510401 –Терапевтик стоматология, 5A510401 – Ортопедик стоматология, 5A510401 – Жарроҳлик стоматология, 5A510401 –Юз жағ жарроҳлиги стоматология, 5A510401 – Болалар стоматология, 5A510601- Доривор ўсимликлар биотехнологияси, 5A510602- Иммунобиологик ва микробиологик препаратлар технологияси, 5A510603 - Дориларнинг саноат технологияси, 5A320501- Биотехнология (маҳсулот тури бўйича), 5A320502-Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (кўлланиш соҳаси бўйича), 5A320406 – Дори воситалар ва препаратлар технологияси, - Дори воситаларини стандартлаш ва сертификатлаштириш, 5A510501 – Фармацевтик кимё ва фармакогнозия, 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш, 5A140101 – Биология (йўналишлар бўйича), 5A140102 – Микробиология ва вирусология, 5A140104 – Биотехнология, 5A140105 – Биофизика, 5A320502– Тиббий-биологик аппаратлар, тизим ва мажмуалар, 5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура таълим йўналишлари малака талаблари ва ўқув режалари муҳокамаси.

ЭШИТИЛДИ:

Кўрилаётган масала бўйича ТТА ўқув ишлари проректори О.Р.Тешаев, ТПТИ ўқув ишлари проректори Қ.Н.Хаитов, ТДСИ ўқув ишлари проректори М.З.Дусмухаммедов ва ТошФарМИ ўқув ишлари проректори С.У. Алиевлар бошчилигидаги ТОТМлар ишчи гуруҳлари томонидан ишлаб чиқилган 5A111001 – касб таълими (мутахассисликлар бўйича), 5A510101 - Акушерлик ва гинекология, 5A510102 – Эндокринология, 5A510103 – Терапия (йўналишлар бўйича), 5A510104 – Оториноларингология, 5A510105 – Кардиология, 5A510106 – Офтальмология, 5A510107 - Юқумли касалликлар (йўналишлар бўйича), 5A510108 – Дерматовенерология, 5A510109 – Неврология, 5A510110 - Умумий онкология, 5A510111 – Психиатрия, 5A510112 – Хирургия (йўналишлар бўйича), 5A510113 - Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (йўналишлар бўйича), 5A510114 – Нейрохирургия, 5A510115 - Соғлиқни сақлашни бошқариш (йўналишлар бўйича), 5A510116 – Тиббий психология, 5A510117– Урология, 5A510118 - Морфология (йўналишлар бўйича), 5A510119 – Наркология, 5A510120 - Анестезиология ва реаниматология, 5A510121 – Травматология ва ортопедия, 5A510122 - Оилавий тиббиёт, 5A510123 - Суд тиббиёт экспертизаси, 5A510124 - Патологик анатомия, 5A510125 - Шошилиш тиббий ёрдам, 5A510126 – Фармакология, 5A510127 - Спорт тиббиёти, 5A510128 - Диетология; 5A510201 – Педиатрия (йўналишлар бўйича), 5A510202 – Болалар хирургияси, 5A510203 – Болалар анестезиологияси ва реаниматологияси, 5A510204 – Болалар кардиологияси ва ревматологияси, 5A510205 – Болалар неврологияси, 5A510206 – Неонатология, 5A510207 – Болалар ва ўсмирлар гинекологияси, 5A510301- Гигиена (йўналишлар бўйича) 5A510401 –Терапевтик стоматология, 5A510401 – Ортопедик стоматология, 5A510401 – Жарроҳлик стоматология, 5A510401 –Юз жағ жарроҳлиги стоматология, 5A510401 – Болалар стоматология, 5A510601- Доривор ўсимликлар биотехнологияси, 5A510602-

Иммунобиологик ва микробиологик препаратлар технологияси, 5A510603 - Дориларнинг саноат технологияси, 5A320501- Биотехнология (маҳсулот тури бўйича), 5A320502-Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича), 5A320406 – Дори воситалар ва препаратлар технологияси, - Дори воситаларини стандартлаш ва сертификатлаштириш, 5A510501 – Фармацевтик кимё ва фармакогнозия, 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш, 5A140101 – Биология (йўналишлар бўйича), 5A140102 – Микробиология ва вирусология, 5A140104 – Биотехнология, 5A140105 – Биофизика, 5A320502– Тиббий-биологик аппаратлар, тизим ва мажмуалар, 5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура таълим йўналишлари малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида маълумот бердилар. Мазкур малака талаблари ва ўқув режалари **Ўзбекистон Республикаси Президентининг** 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарорларида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида **Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг** 2015 йил 10 январдаги Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарори меъёрларига мос равишда ишлаб чиқилганлигини таъкидлаб ўтдилар.

Муҳокамада ишлаб чиқилган 5A111001 – касб таълими (мутахассисликлар бўйича), 5A510101 - Акушерлик ва гинекология, 5A510102 – Эндокринология, 5A510103 –Терапия (йўналишлар бўйича), 5A510104 – Оториноларингология, 5A510105 – Кардиология, 5A510106 – Офтальмология, 5A510107 - Юқумли касалликлар (йўналишлар бўйича), 5A510108 – Дерматовенерология, 5A510109 – Неврология, 5A510110 - Умумий онкология, 5A510111 – Психиатрия, 5A510112 – Хирургия (йўналишлар бўйича), 5A510113 - Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (йўналишлар бўйича), 5A510114 – Нейрохирургия, 5A510115 - Соғлиқни сақлашни бошқариш (йўналишлар бўйича), 5A510116 – Тиббий психология, 5A510117– Урология, 5A510118 - Морфология (йўналишлар бўйича), 5A510119 – Наркология, 5A510120 - Анестезиология ва реаниматология, 5A510121 – Травматология ва ортопедия, 5A510122 - Оилавий тиббиёт, 5A510123 - Суд тиббиёт экспертизаси, 5A510124 - Патологик анатомия, 5A510125 - Шошилиш тиббий ёрдам, 5A510126 – Фармакология, 5A510127 - Спорт тиббиёти, 5A510128 - Диетология; 5A510201 – Педиатрия (йўналишлар бўйича), 5A510202 – Болалар хирургияси, 5A510203 – Болалар анестезиологияси ва реаниматологияси, 5A510204 – Болалар кардиологияси ва ревматологияси, 5A510205 –

Болалар неврологияси, 5A510206 – Неонатология, 5A510207 – Болалар ва ўсмирлар гинекологияси, 5A510301- Гигиена (йўналишлар бўйича) 5A510401 –Терапевтик стоматология, 5A510401 – Ортопедик стоматология, 5A510401 – Жарроҳлик стоматология, 5A510401 –Юз жағ жарроҳлиги стоматология, 5A510401 – Болалар стоматология, 5A510601- Доривор ўсимликлар биотехнологияси, 5A510602- Иммунобиологик ва микробиологик препаратлар технологияси, 5A510603 - Дориларнинг саноат технологияси, 5A320501- Биотехнология (маҳсулот тури бўйича), 5A320502- Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича), 5A320406 – Дори воситалар ва препаратлар технологияси, - Дори воситаларини стандартлаш ва сертификатлаштириш, 5A510501 – Фармацевтик кимё ва фармакогнозия, 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш, 5A140101 – Биология (йўналишлар бўйича), 5A140102 – Микробиология ва вирусология, 5A140104 – Биотехнология, 5A140105 – Биофизика, 5A320502– Тиббий-биологик аппаратлар, тизим ва мажмуалар, 5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура таълим йўналишлари малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа киритиш таклифи берилди.

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

Ишлаб чиқилган 5A111001 – касб таълими (мутахассисликлар бўйича), 5A510101 - Акушерлик ва гинекология, 5A510102 – Эндокринология, 5A510103 –Терапия (йўналишлар бўйича), 5A510104 – Оториноларингология, 5A510105 – Кардиология, 5A510106 – Офтальмология, 5A510107 - Юқумли касалликлар (йўналишлар бўйича), 5A510108 – Дерматовенерология, 5A510109 – Неврология, 5A510110 - Умумий онкология, 5A510111 – Психиатрия, 5A510112 – Хирургия (йўналишлар бўйича), 5A510113 - Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (йўналишлар бўйича), 5A510114 – Нейрохирургия, 5A510115 - Соғлиқни сақлашни бошқариш (йўналишлар бўйича), 5A510116 – Тиббий психология, 5A510117– Урология, 5A510118 - Морфология (йўналишлар бўйича), 5A510119 – Наркология, 5A510120 - Анестезиология ва реаниматология, 5A510121 – Травматология ва ортопедия, 5A510122 - Оилавий тиббиёт, 5A510123 - Суд тиббиёт экспертизаси, 5A510124 - Патологик анатомия, 5A510125 - Шошилиш тиббий ёрдам, 5A510126 – Фармакология, 5A510127 - Спорт тиббиёти, 5A510128 - Диетология; 5A510201 – Педиатрия (йўналишлар бўйича), 5A510202 – Болалар хирургияси, 5A510203 – Болалар анестезиологияси ва реаниматологияси, 5A510204 – Болалар кардиологияси ва ревматологияси, 5A510205 – Болалар неврологияси, 5A510206 – Неонатология, 5A510207 – Болалар ва ўсмирлар гинекологияси, 5A510301- Гигиена (йўналишлар бўйича) 5A510401 –Терапевтик стоматология, 5A510401 – Ортопедик стоматология, 5A510401 – Жарроҳлик стоматология, 5A510401 –Юз жағ жарроҳлиги стоматология, 5A510401 – Болалар стоматология, 5A510601- Доривор

Ўсимликлар биотехнологияси, 5A510602- Иммунобиологик ва микробиологик препаратлар технологияси, 5A510603 - Дориларнинг саноат технологияси, 5A320501- Биотехнология (маҳсулот тури бўйича), 5A320502- Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича), 5A320406 – Дори воситалар ва препаратлар технологияси, - Дори воситаларини стандартлаш ва сертификатлаштириш, 5A510501 – Фармацевтик кимё ва фармакогнозия, 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш, 5A140101 – Биология (йўналишлар бўйича), 5A140102 – Микробиология ва вирусология, 5A140104 – Биотехнология, 5A140105 – Биофизика, 5A320502– Тиббий-биологик аппаратлар, тизим ва мажмуалар, 5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура таълим йўналишлари малака талаблари ва ўқув режалари **Ўзбекистон Республикаси Президентининг** 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарорларида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида **Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг** 2015 йил 10 январдаги Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига қатъий амал қилинган ҳолда ишлаб чиқилганлиги, ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирлик, идоралар ва Фанлар Академиясининг тармоқ ИТИларида экспертизадан ўтказилганлиги белгилаб қўйилсин.

4. Ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режаларида турдош ОТМларининг таклиф ва эътирозлари инобатга олинганлиги эътироф этилсин.

5. Ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун вазирлик ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунаар таълимини ривожлантириш марказига тақдим этилсин.

Тиббиёт олий таълим муассасалари

Мувофиқлаштирувчи

ўқув-услубий Кенгаш раиси

Исмаилов Ў.С.

Котиба

Убайдуллаева С.А.

5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура магистратура мутахассислиги бўйича малака талабларининг ишлаб чиқишига

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

5A510701 – Олий ҳамширалик иши магистратура мутахассислигининг малака талабларини ишлаб чиқишда қуйидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 майдаги ПҚ-2955-сонли “2017/2018 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида”ги қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори;

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги «Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида»ги 343-сонли қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2016 йил 11 февралдаги “Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг 2016 йил 5 февралдаги 07/1-73-сонли топшириги ижроси тўғрисида”ги 66-сонли буйруғи;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2016 йил 1 мартдаги “Халқаро тажрибалар асосида ишлаб чиқиладиган таълим йўналишлари, магистратура мутахассисликлари ҳамда қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишларининг ўқув режалари экспертизасини ташкил этиш тўғрисида”ги 89-сонли буйруғи.

Малака талабини ишлаб чиқишда магистратура мутахассислиги битирувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Олдинги магистратура мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ҳажми билан қиёслаганда янги малака талаби бўйича магистратурада “Умумметодологик фанлар” блокнинг ҳажми 20-30%, “Мутахассислик фанлари” блокнинг ҳажми 50-60%, “Танлов фанлари” блокнинг ҳажми 10-15% қилиб белгиланди.

Ушбу малака талаб “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Президент, Вазирлар Маҳкамасининг қарор-фармонларини мукамал амалга оширилишига қаратилган.

Малака талаби дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний кадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди.

Малака талаби асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўникма шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаби халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланади.

Ўқув юкмасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъёрий-қоидаларга мослигига эришилди.

Малака талабнинг қулайлиги – унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, таълим йўналишининг малака талабини ишлаб чиқишда муҳим аҳамият касб этди.

5A510701 – Олий ҳамишралик иши магистратура мутахассислигига тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илғор меъёрлари киритилди;

Малака талабини ишлаб чиқишда мамлакат ижтимоий-иқтисодий тарақиётининг истикболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат таълим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

Тошкент тиббиёт академияси
ўқув ишлари бўйича
проректори в.в.б., профессор

Ш.А.Боймурадов

“5A510701- Олий ҳамширалик иши” мутахассислиги бўйича магистратура малака талабларига халқаро миқёсидаги бошқа малака талаблари билан қиёсий таққослаш

Магистратурада таълим жараёнининг умумий кўрсаткичлари

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (магистратура)	Америка Қўшма Штатлари (магистратура –Master of Nursing)	Япония (магистратура- Master of Nursing)	Буюк Британия (магистратура- Master of Public Health)
1.	Бошланиши	3 йил бакалавриятдан сўнг (олий маълумотли ҳамширалик иши)	4 йил касбий даража (тиббиёт коллежи) ва 3 йил айрим давлатлар учун (Хиндистон, Непал, Канада ва б.) Global. Study – сайти.	4 йил бакалавриатура (Коллеж/Университет) 3 йил (касбий мактабдан сўнг)	4 йил бакалавриатура 3 йил айрим давлатлар учун (Хиндистон, Непал, Канада ва б.)
2.	Давомийлиги	2 йил	1 йил	1 йил	1 йил
3.	Таълим олувчилар сони	5-6	10	5-6	5-10
4.	Ўтиш жойлари	тиббиёт олийгоҳлари, республика даволаш-профилактика муассасалари, оғлавий поликлиника, ДСЭНМ, Республика тиббий илмий-тадқиқот марказлари, Соғлиқни сақлаш бошқармалари	Махаллий, миллий ва халқаро ташкилотлари, давлат муассасалари, нодавлат ташкилотлари, тадқиқот институтлари	Университет ҳамширалик иши мактаблари ва соғлиқни сақлашга доир кафедра ва муассасаларида, ҳамда ҳамкорлик қилувчи тадқиқот институтлари	Университет қошидаги жамоат саломатлиги ва соғлиқни сақлашга доир кафедра ва муассасаларида, ЖССМ билан ҳамкорлик қилувчи тадқиқот институтлари
5.	Таълим берувчилар	Тиббиёт олийгоҳидаги “Ҳамширалик ишини ташкил этиш ва бошқариш” мутахассислиги бўйича магистратура дипломига эга профессор-ўқитувчилар, мазкур	Университет қошидаги тиббиёт факультетлари ва ўқитувчилари мутахассислари, клиника ва унинг филиаллари мутахассислари, нодавлат ташкилотлари ва тадқиқот институтлари мутахассислари	Университет ҳамширалик иши мактаби мутахассислари, ҳамширалик ишини ташкил этиш соҳасида халқаро даражадаги тадқиқотчилар, соғлиқни сақлаш соҳасидаги мутахассислар	Университет қошидаги жамоат соғлиқни сақлаш мактаби мутахассислари, жамоат соғлиқни сақлаш соҳасида халқаро даражадаги тадқиқотчилар, соғлиқни сақлаш соҳасидаги мутахассислар

		йўналиш бўйича малака ошириш курсини тугатган олий маълумотга эга бўлган-шифокор-ўқитувчилар, амалий кўникмаларни ўргатиш бўйича бошқа тор доирадаги мутахассислар – тренерлар.			
6.	Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиш	Куйидаги тартибда амалга оширилади: Магистратура бўлими-Жамоат соғлигини сақлаш мактаби директори-магистратура директори-модератор (бевосита таълим берувчи ўқитувчи)-магистрант.	Куйидаги тартибда амалга оширилади (кредит-балл тизими, 1 йилда 40-42 кредит-балл): Ҳамширалик иши мактаби-дастур директори -ўқитувчи (супервайзер) - магистрант.	Куйидаги тартибда амалга оширилади(кредит-балл тизими, 1 йилда 38-40 кредит-балл): Ҳамширалик иши мактаби ўқув марказлари - профессор-магистрант.	Куйидаги тартибда амалга оширилади: Жамоат соғлигини сақлаш мактаби ўқув марказлари - профессор-ўқитувчилар магистрант.

Магистратурада таълим жараёнининг таркиби

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси	Америка Қўшма Штатлари (магистратура –Master of Nursing)	Япония (магистратура- Master of Nursing)	Буюк Британия (магистратура- Master of Public Health)
1.	Назарий таълим	Асосий қисми семинар машғулотлари кўринишида асосий базада ва қисман амалиёт ўтिलाётган муассасаларда ўтказилади	Асосан ҳамширалик иши мактаби ва унинг ҳамкор кафедраларида семинар дарслари ва кичик конференциялар кўринишида ўтказилади	Асосий қисми мавзу бўйича маърузалар, ўқитувчи билан амалий машғулотлар, мехмон семинар презентациялари асосида ўтказилади.	Асосий қисми мавзу бўйича маърузалар, ўқитувчи билан амалий машғулотлар, мехмон семинар презентациялари асосида ўтказилади.
2.	Амалий таълим	Ўқув дастурида кўрсатилган ротациялар кўринишида поликлиника ва стационар	Ўқув дастурида кўрсатилган цикълар кўринишида ҳамширалик	Ҳамширалик иши мактаби ҳамда университет қошидаги кафедралар, университет қошидаги	Жамоат соғлигини сақлаш мактаби ҳамда университет қошидаги

	маъмуриятида, диспансер, ДСЭНМ, соғлиқни сақлаш вазирлиги бўлиномаларида амалга оширилади.	иши мактаби ҳамкор кафедралари, махаллий, миллий ва халқаро жамоат ташкилотлари, давлат муассасалари, нодавлат ташкилотлари, тадқиқот институтларида амалга оширилади	иши мактаби ҳамкор кафедралари, миллий ва халқаро жамоат ташкилотлари, давлат муассасалари, нодавлат ташкилотлари, тадқиқот институтларида амалга оширилади	Ҳамширалик иши мактаби билан ҳамкорликдаги ушбу соҳага доир тадқиқот институтларида цикллار кўринишида амалга оширилади.	кафедралар, ЖССМ билан ҳамкорликдаги ушбу соҳага доир тадқиқот институтларида цикллар кўринишида амалга оширилади.
3.	Илмий тадқиқот ишлари	Магистратурада таълим олувчилар танлаган мавзуси бўйича диссертация ишини асосан оилавий поликлника, тиббий илмий-тадқиқот марказлари, тиббий статистика ва саломатлик институти филиаллари шaroитида амалга оширади. Кафедра ёки бошқа тиббиёт муассасалари профессор-ўқитувчилари (маслаҳатчи) илмий раҳбар этиб тайинланади. Илмий изланиш давомида илмий мақолалар, тезислар ёзиш, республика ва халқаро илмий анжуманларда иштрок этиш ва маъруза қилиш билан шугулланадилар.	Магистратура талабалари ўқиш жараёнида илмий иш мавзуси кейинги босқичда доктoрлик илмий ишига асос сифатида танланади ва мустақил илмий изланиш кўринишида амалга оширилади. Магистратурада ўқиш жараёнида илмий раҳбар танланади.	Магистратура талабаси танлаган илмий-иши мавзуси асосида кафедра илмий проекти таркибига киритилган бўлади ва ЖССМ ўқитувчи ёки университет қошидаги мазкур йўналиш бўйича тадқиқотчи раҳбарлик қилади. Илмий иш давомида магистрант хар семестр рефератлар тақдим қилиши, конференцияларда иштрок қилиши ва илмий иш мавзуси бўйича журналга мақола ёзиши мумкин.	Магистратура талабаси танлаган илмий-иши мавзуси асосида кафедра илмий проекти таркибига киритилган бўлади ва ЖССМ ўқитувчи ёки университет қошидаги мазкур йўналиш бўйича тадқиқотчи раҳбарлик қилади. Илмий иш давомида магистрант хар семестр рефератлар тақдим қилиши, конференцияларда иштрок қилиши ва илмий иш мавзуси бўйича журналга мақола ёзиши мумкин.
4.	Мустақил таълим	Магистрантлар назарий машгулотлар, амалий кўникмалар ва илмий ишлари бўйича асосий база ва бошқа тиббиёт муассасаларда яратилган шaroитлардан (таркатма	Магистратура талабалари ўқиш жараёнида илмий раҳбар танланади.	Магистратура талабалари университет қошидаги ҳамширалик ишини ташкил этиш соҳасига тегишли барча кафедраларида ҳамда Кемпусларида жамоат	Магистратура талабалари университет қошидаги жамоат соғлигини сақлаш соҳасига тегишли барча кафедраларида ҳамда Кемпусларида жамоат

	материаллар, тиббий хужжатлар, кутубхона, интернет тармоғи ва бошқалар) фойдаланган ҳолда ўз билимларини оширишлари мумкин.	унумли фойдаланишлари мумкин	Кемпусларида ҳамширалик ташкил этиш ва бошқаришга мослаштирилган барча шарт-шароитлардан кенг фойдаланишлари мумкин.	саломамлиги ва соғлиқли саклашни бошқаришга мослаштирилган барча шарт-шароитлардан кенг фойдаланишлари мумкин.
5. Таълим жараёнида баҳолаш	Магистрантларнинг назарий ва амалий кўникмалар, илмий-тадқиқот ишлари бўйича билимларини баҳолаш магистратура рейтинг тизими асосида жорий, оралик, якуний баҳо кўринишида ва ҳар ярим йиллик ва йиллик аттестация кўринишида амалга оширилади. Якуний давлат имтиҳон саволлари оғзаки, тест кўринишида ва амалий кўникмаларни намойиш этиш кўринишида талаб қилинади.	Магистратура талабаларининг назарий билимлари ўқув дастурида белгиланган кредит орқали балларини тўллаш (A, B, C, E, I, S) амалга оширилади. Амалий кўникмалари ҳар ойда ва ярим йилликда ярим йилликда циклда давомидида кузатиш мустақил намойиш этиш орқали баҳоланади. Якуний давлат имтиҳон оғзаки тарзда лойиҳа ишнинг презентацияси асосида баҳоланади	Назарий билимлар ўқув дастурида белгиланган кредит балларини тўллаш орқали амалга оширилади. Амалий кўникмалари ҳар ойда ва ярим йилликда циклда давомидида кузатиш ҳамда мустақил намойиш этиш орқали баҳоланади. Якуний давлат имтиҳон оғзаки тарзда лойиҳа ишнинг презентацияси асосида баҳоланади.	Магистратура талабаларининг жорий билими, компетенцияси ва ўзлаштириши 3 босқичда амалга оширилади: 1 ва 2 семестрлар охирида ёзма иш орқали, якуний назорат мини-лойиҳа асосида баҳоланади. 3-семестр магистрлик диссертациясини баҳолаш орқали амалга оширилади.

Магистратурада таълим жараёнининг мазмуни ва давомийлиги

Ўзбекистон Республикаси	Муддати	Америка Қўшма Штатлари	Муддати – 1 йиллик учун (1 кредит соат – 1 ҳафта)	Япония (магистратура- Master of Nursing)	Муддати – 1 йиллик учун (1 кредит соат – 1 ҳафта)	Буюк Британия (магистратура- Master of Public Health)	Муддати
1. Клиник эпидемиология ва биостатистика асослари	1,5 ой	1. Ҳамшираликнинг фалсафий, назарий ва этик асослари	3 кредит-соат	1. Саломатликни баҳолаш	3 кредит-соат	1. Статистик ва фикрлаш ва маълумотлар таҳлили	1 ой
2. Саломатликни мустаҳкамлаш, атроф-профилактика, ағроф-муҳит гигиенаси	1 ой	2. Тадқиқотни амалиётга талбик қилиш	3 кредит-соат	2. Патофизиология концепцияси	3 кредит-соат	2. Эпидемиология принциплари ва усуллари	1 ой
3. Ҳамширалик иш			3 кредит-соат	3. Клиник фармакотерапия	3 кредит-соат	3. Юқумли	1 ой

менекмент 4. Соғлиқни сақлаш иқтисодиёти ва молиявий менекмент	7 ой 4 ой	3. Илгор ҳамшираллик амалиётида соғлиқни сақлаш	3 кредит-соат	5. Амалий ҳамшираллик ишининг назарий асослари	6 кредит-соат 8 кредит-соат	касалликлар эпидемиологияси 4. Сурункали ва ўткир касалликлар эпидемиологияси	1 ой
5. Ҳамшираллик ишида лидерлик ва коммуникация	4 ой 2,5 ой	4. Ҳамшираллик тадқиқотида статистик асослари 5. Атроф мухит гигиенаси	5 кредит-соат 6 кредит-соат	6. Соғлиқни сақлашни ташқил этиш 7. Етакчилиқни ривожлантириш 8. Клиник ҳамширанинг етақчилиқ амалиёти 9. Эпидемиология ва аҳоли саломатлиги 10. Соғлиқни сақлаш сиёсати	3 кредит-соат 3 кредит-соат	5. Амалдаги жамоат саломатлиги 6. Гипотезадан чоп этишгача бўлган тадқиқот даражаси 7. Соғлиқни сақлаш иқтисодиёти 8. Соғлиқни сақлаш тизими, ва сиёсати ва молиялаштириш 9. Соғлиқни сақлаш хизматларини яхшилаш 10. Саломатлиқни мустаҳкамлаш 11. Соғлиқни сақлашда ижтимоий фанлар	1 ой 0,5 ой
		6. Эпидемиология 7. Жамоат саломатлигида ҳамшираллик иши назарияси ва амалиёти 8. Ҳамшираллик ишида лидерлик ва менежмент 9. Соғлиқни сақлашда лойиҳалар ишлаб чиқиш ва баҳолаш	6 кредит-соат 6 кредит-соат				0,5 ой 0,5 ой 0,5 ой

Изоҳ: Олий ҳамшираллик иши мутахассислиги ҳозирги кунда жуда долзарб йўналиш бўлиб, нафақат Ўзбекистон Республикаси балки бошқа мамлакатлар, жумладан Европа, Америка, Осиё, МДХ давлатлари соғлиқни сақлаш тизимида ҳам доимий изланишни, таҳлил қилиш ва мукаммаллаштиришни талаб қилмоқда. Юқоридаги маълумотларга асосланиб шунга айтиш мумкинки, давлатимизда яратилаётган “Олий ҳамшираллик иши” мутахассислиги малака талаблари жаҳон андозаларига мос равишда бўлиб, бошқа давлатларнинг таълимга ўхшаш томонлари ҳамда ўзига хос хусусиятлари билан ажралиб туради.

54510701 – Олий ҳамширалик иши мутахассислик бўйича таълим

дастурининг тузилиши

Т/р	Ўқув фанлари (курслар) ва илмий фаолият турларининг номи	Умумий юкламанинг ҳажми, соатлари
1.00	Умумметодологик фанлар	450
2.00	Мутахассислик фанлари	830
2.01	Олий ҳамширалик ишида жамоат саломатлигини ўрганиш ва баҳолаш	244
2.02	Ҳамширалик иши менежменти	586
3.00	Танлов фанлари	232
3.01	Махсус фанларни ўқитиш услубиёти	94
3.02	Танлов фанлари	138
	Жами	1512
4.00	Илмий фаолият	2700
4.01	Илмий-тадқиқот иши ,илмий амалиёт (стажировка) ва магистрлик диссертациясини тайёрлаш	1890
4.02	Илмий-педагогик иш	378
4.03	Малакавий амалиёт	432
	Ҳаммаси	4212